№ 267.

Aº 18

VRIJDAG 8 NOVEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent. voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

IETS over de MARINE EN HET VIIIste HOOFDSTUK DER STAATSBEGROOTING VOOR 1862.

II.

De Minister, die in 1856 optrad, stelde dadelijk het voorbehoud van zich niet te verbinden tot volledige opvolging van het plan; hij wenschte den aanbouw van nieuwe schepen meer stationnair te laten en zich te bepalen tot den afbouw van reeds op stapel staande. Men weet dat sedert zeer van het plan is afgeweken; de aanbouw van groote kuilschepen bleef beperkt; die der gladdeks vaartuigen nam daarentegen toe, in getal en afmetingen, en de eerste klasse groeide allengs van 10 stukken, 110 man, 200 p. k. (volgens het ontwerp van 1852) tot 16 stukken, 212 man, [illegible]00 p. k.; verschillende soorten van kleine vaartuigen werden in het leven geroepen; het voor ons zeewezen zoo belangrijke voornemen, om de laatstgenoemden, voor zoover de dienst in Oost-Indië betreft, daar te doen blijven en later aan te bouwen, werd ter zijde gesteld.

De verschillende plannen en handelingen van het bestuur zullen zonder twijfel in overeenstemming of verband zijn geweest met den arbeid der comités, welke, zoowel in het Moederland als in Indië, achtereenvolgens werkzaam waren tot het beramen en voorstellen van hetgeen ter verdediging van beide deelen van het Rijk noodig is.

Op de helft van den termijn, voor het herstel aangegeven, gekomen, gaat op nieuw van wege de Regering de verklaring uit dat het vroeger verrigte onvruchtbaar was, en, terwijl zij andermaal meer fondsen aanvraagt, voortaan eene korvet van 22 stukken het grootste schip zal zijn waarvan de Nederlandsche vlag waait. Die verklaring, zoo officieel en openlijk, maakte te meer indruk, nadat in den laatsten tijd dikwerf verzekeringen in tegengestelden zin aan de Vertegenwoordiging waren gegeven, waarvan de benoeming van den aftredenden Minister tot grootkruis van den Ned. Leeuw en Minister van Staat, na een bestuur van 4½ jaar, de bevestiging scheen te zijn. Op de begrooting hier te Lande waren (na aftrek der kosten voor het loodswezen enz.) 's jaars 8 millioen beschikbaar gesteld; naar men zegt zijn in Indië de uitgaven, voor alles wat het zeewezen aldaar betreft, reeds tot 5 millioen 's jaars gestegen. Niemand mag het wraken dat hooge belastingen in stand blijven, schulddelging beperkt blijft, groote werken of handelingen vertraging ondervinden, indien daardoor het groote doel wordt bereikt van onze weerbaarheid ter zee te verzekeren; maar dan is ook de betuiging der Regering, dat het ondanks de besteding van zooveel schats gemist werd, zooveel te ernstiger. Het is twijfelachtig of het nieuwe Kabinet, zich zoo stellig uitende ten nadeele van wat het vond, niet eenigermate met zich zelven in strijd komt door millioenen aan te vragen om de schepen, welke alle hellingen bezetten, af te bouwen en voor de aktieve dienst gereed te maken, daargelaten nog dat eenige der kleinere eerst in april, derhalve na de optreding, zijn opgezet.

Een zeeofficier, als Minister optredende, moet geacht worden de algemeene gegevens zijner taak geheel te kennen, te weten welke typen van schepen zijn aangenomen; zijn oordeel daarover en de eigen voornemens zijn als het ware de grondslag der toetreding. Doch dan wordt de stelling onduidelijk tegenover de ambtgenooten, die ook leden waren van een ander Kabinet, dat nog ten vorigen jare over dit gewigtig Staatsbelang gansch anders sprak. Veel opheldering zal dan nog noodig zijn. Het is toch niet gebleken op welke gronden thans de voorstellen der comité's van defensie ter zijde zouden kunnen worden gezet.

Even als nu gaf de Regering bij de behandeling der begrooting voor het loopende jaar als hare leidende gedachte op: het voldoen aan de eischen der verdediging van het Vaderland en der Overzeesche bezittingen. Het Departement van Marine — zoo werd gezegd — heeft reeds een goed deel van den weg afgelegd, die naar dat gewigtige doel voert. De Regering deelde mede, dat voor de Landsverdediging (derhalve buiten de Koloniale behoefte) van de Marine o. a. gevorderd worden: 10 à 12 schroeffregatten, [illegible] gladdeks-schroefkorvetten, 31 schroefkanonneerbooten, 5 of 7 drijvende batterijen, 26 zeilkanonneerbooten enz. Zij uitte toen het vertrouwen dat, voortgaande als in de laatste jaren, binnen niet ver verwijderde toekomst aan de gestelde eischen zal kunnen voldoen, onder voorbehoud dat de nog onvolledige ervaring omtrent den duur van schroefschepen nog onzeker liet hoeveel voor die eischen in totaal noodig zoude wezen. — En het ontwerp der begrooting, welke op die gegevens berustte, werd in December 1860 tot wet verheven.

Gebonden aan eene vastgestelde behoefte, kan er alleen kwestie zijn of de middelen ter uitvoering: de soort, de grootte, de inrigting der aangebouwde schepen en drijvende verdedigings-middelen, goed gekozen en bewerkt werden. De Minister *Lotsy* kon daarover geen eigen oordeel hebben, en men zal de specialiteiten, thans in het Departement werkzaam, niet te kort doen door aan te nemen, dat de officieren, hoofden van afdeelingen onder het vorige bestuur, in bekwaamheid en ervaring niet voor hen behoefden onder te doen. Voorts is de directie van den scheepsbouw nog aan denzelfden hoofdingenieur opgedragen, en is de zeeofficier, die adjudant was van den burgerlijken Minister, tegenwoordig secretaris-generaal van het Departement.

Nu kwamen in de Regerings-bescheiden betrekkelijk de begrootingen voor 1860 en 1861 onder meerdere mededeelingen nopens de waarde der nieuwe schepen voor:

...... „Het oefenings-eskader, met den 15 augustus „ontbonden, heeft gedurende het bijeenzijn goede „uitkomsten doen verkrijgen, zoo van de eigenschappen „der schepen als van wat daaraan nog veranderd en „verbeterd konde worden. Genoegzame gegevens „zijn alsnu voorhanden, om waarborgen te hebben „voor eenen doelmatigen aanbouw van die soort van „schepen voor het vervolg."

„Over het geheel is het gebleken dat de schepen, „na de ondergeschikte wijzigingen die zij hebben „ondergaan, zeer goede en zeer bruikbare oorlog„schepen zijn, die in niets voor gelijksoortige schepen „van andere Natiën behoeven onder te doen." .....

.... „De goede eigenschappen van de *Vice-„Admiraal Koopman* zijn op de reis naar Java helder „aan het licht gekomen, en hebben deze soort van „oorlogschepen eene zeer gunstige beoordeeling in „Indië doen verwerven. Er kon dus met meer gerustheid „tot den gelijktijdigen bouw van een grooter aantal „stoomschepen 2de klasse worden besloten."......

.... „Men durft vertrouwen dat deze soort „van vaartuigen (stoomflottille-vaartuigen met werk„tuigen van lagen druk, als de *Haarlemmermeer*) „allezins geschikt voor de Indische dienst zullen „zijn."......

.... „Volgens het gevoelen van zeer bevoegde „deskundigen zullen de thans in aanbouw zijnde „stoomflottille-vaartuigen van betrekkelijk weinig „diepgang in O. I. vele en goede diensten kunnen „doen."......

.... „De *Haarlemmermeer* heeft bij de beproe„ving zeer goed voldaan en zal in O. I. geen „3,0 el diep gaan. Naar het oordeel van onpartijdige „deskundigen munten deze vaartuigen ver uit boven „de Engelsche stoom-kanonneerbooten van gelijke „stoomkracht met hoogen druk."......

.... „Het stoomflotille vaartuig met werktuigen „van hoogen druk *de Hector* is, na bij de beproeving „zoowel ter reede van Texel als in de Noordzee zeer „goed voldaan te hebben, naar West-Indië gezonden, „waar het naar men hoopt goede dienst zal doen."......

En omtrent den staat der scheepsmagt in Indië: „Hoewel verschillende stoomschepen na het eindigen „der Bonische expeditie belangrijke herstellingen „hebben moeten ondergaan, mag de toestand der „in Indië aanwezige zeemagt als in zeer voldoenden „staat worden beschouwd."

De techniek van het zeewezen onderging sedert geene verandering of stellige vestiging met zoodanige zekerheid, om daaruit het groote verschil met het gevoelen, thans namens de Regering geuit, te kunnen verklaren. Van onkunde als den grond van deze nog versche mededeelingen van het afgetreden bestuur kan geene sprake zijn, van dwaling in den eigenlijken zin evenmin; men zal niet betwijfelen of zij zijn te goeder trouw verleend. Het bestuur meende van 1856—1860 het land te moeten voorzien van eene schroefvloot, destijds de meest gevorderde vorm. Die herschepping eischte geheel de toegestane ruime geldmiddelen. Over de keus en indeeling der charters kon veel voor en tegen worden gezegd. Men kan daarin hebben gedwaald, maar dan meer subjectief dan positief. Naar hetgeen in den aanvang van dit opstel is gezegd, kon eene andere keuze dadelijk of na weinige jaren evenzeer aan bedenking onderhevig zijn geweest, gelijk dit ook met de nu voorgestelde het geval is.

Ofschoon ingenomen met zijne maatregelen, erkende dat bestuur ze niettemin als niet volkomen volledig. In zijne laatste Memorie van Beantwoording voerde het aan: „De zekerheid bestond niet dat de marine, „hetzij ten opzigte der dienst in de Oost-Indische „bezittingen, hetzij van de landsverdediging, voldoende „kon worden gerekend. Veeleer bestond de zeker„heid dat er nog veel krachtsinspanning en veel tijd „vereischt zouden worden, eer de marine tot het vol„brengen van hare hoogst gewigtige roeping in staat „zou zijn." De toenmalige Minister verklaarde zich huiverig nieuwe schroeffregatten ad 1½ millioen ieder op te zetten, ook met het oog op wat buitenslands met de gepantserde fregatten plaats heeft, zuiverde zich van de bewering, alsof hij de nieuw ingevoerde oorlogschepen had voorgesteld als niets te wenschen overlatende, en vermeldde dat men nog niet had kunnen geraken tot een goed type van schroefkanonneerbooten van zeer geringen diepgang. Destijds is ook de reden opgegeven, waarom zoovele schepen gelijktijdig op stapel werden gezet.

Na dit overzigt terugkomende op de meeningen en voornemens, geuit in de Memorie van Toelichting der nu aangebodene marine-begrooting, komt het voor dat „de overtuiging dat de zeemagt niet in dien staat „verkeert, waarin zij aan al de eischen die van haar „gevorderd worden kan voldoen" wel meer bewezen, minstens ruimer toegelicht had mogen worden. De stelling dat deze ontoereikendheid van *onze* zeemagt voor de vereischten van *onzen* Staat verholpen moet worden, door eene keus van hetgeen men uit den vreemde moet volgen, wordt niet gestaafd, en leidt tot de vraag of de voorgestelde korvetten van 22 stukken eene vertrouwde navolging uit den vreemde zijn?

De oorzaken van „min gunstige resultaten ver„kregen, niettegenstaande het verhoogde budget, sedert „1856" zijn in dat stuk behandeld, doch de aantooning welke die resultaten zijn en waarom zij, rekening houdende van de omstandigheden, ongunstig waren, bleef grootendeels achterwege. Als zoodanig is het toch niet genoegzaam, te weten dat aan de batterij *Neptunus* nog veel ontbrak, dat het fregat van 500 man „*schijnt*" te groot te zijn en te veel kosten te veroorzaken voor de diensten welke van de Nederlandsche zeemagt worden geëischt, dat houten kanonneerbooten, verdedigings-vaartuigen, stoomschepen *à deux mains* voor O. Indië en onze rivieren, zelfs fregatten van 1½ millioen gulden, niet meer het vertrouwen verdienen dat men er eenmaal in stelde, enz.

Onder min gunstige uitkomsten zoude in den regel begrepen worden, dat de schepen in onvoldoende mate waren aangebouwd, niet genoeg gebezigd, slecht bemand of uitgerust; dat zij hunne bestemming niet hadden bereikt of te kort geschoten in de eigenschappen als zee-, oorlogs- of stoomschip, in de opgedragen diensten; of wel dat het overige materieel in het algemeen merkbaar zoude zijn verachterd. Dezulke zijn hier echter niet bedoeld. De Memorie zegt integendeel dat bij den aanbouw overspanning heeft plaats gehad; de activiteit was te groot; in het begin van 1861 waren te veel schepelingen in dienst, en het verhoogd cijfer der sterkte van het korps mariniers voltallig; — zij vermeldt dat het voorloopig verslag van den kommandant van Zr. Ms. zeemagt in O. I. betrekkelijk het schroef-stoomschip 3de kl. *Reteh* in alle opzigten zeer gunstig luidt. Reeds ten vorigen jare, bij de behandeling der begrooting, werd de bewering van achteruitgang in stede van herstel der vloot bestreden, en met grond, wanneer men de zeilschepen, welker geschiedenis afloopt, buiten rekening laat.

In de staten, toen en nu overgelegd, blijkt niet van teruggang omtrent de schepen en den voorraad van voorname artikelen in de magazijnen, uitgezonderd het hout ten gevolge van den nieuwen aanbouw.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 6 *november*. — Na, met zijne Gemalin, de Koningin te Windsor bezocht te hebben, werwaarts ook de Russische gezant, baron Brunow, genoodigd is, keert de Grootvorst Konstantijn denkelijk over Nederland, niet over Frankrijk, zoo als te Parijs gezegd is, naar Rusland terug. Tijdens zijn verblijf op het eiland Wight maakte de Grootvorst herhaaldelijk uitstapjes naar Portsmouth en ook naar de Needles, om de aldaar aangelegde verdedigingswerken in oogenschouw te nemen, die den ingang der haven tegen eene vijandelijke overrompeling moeten dekken. Meermalen noodigde de Prins Engelsche admiraals en zeekapiteins bij zich.

— Het gerucht dat de Keizerin der Franschen door de gemalin van den Lord Maire van Londen tot een bezoek aan de groote tentoonstelling in het volgend jaar uitgenoodigd zou zijn en, in antwoord daarop, dat bezoek beloofd zou hebben, is niets anders dan een Parijsch verzinsel, dat geen enkel woord waarheid bevat.

— Men herinnert zich hoe de bekende Russische banneling, Alexander Herzen, zich onlangs over bedreiging met moord of opligting van de zijde der autoriteiten in Rusland beklaagd heeft. Noch het een noch het ander is tot hiertoe bewezen, maar wel heeft hij van eene geheel tegenovergestelde zijde, namelijk van eenige zijner hier insgelijks verblijf houdende patriotische landslieden, die met hem in meening verschillen, tergende brieven ontvangen, denkelijk met het doel om de uitdaging tot een duel uit te lokken, waaraan echter door hem vermoedelijk geen gevolg zal worden gegeven.

— Maandag werden de verschillende materialen van het oud Oost-Indische Huis, in Leadenhallstreet alhier, in het openbaar geveild, nadat de inhoud van dat gebouw vroeger òf insgelijks was geveild, òf naar het nieuwe gebouw in Victoriastreet overgebragt. Tot het nu in veiling gebragte behoorde het nieuw Indisch museum, met zijne ranke en rijk versierde zuilen, die het inwendige van een boogsgewijze gebouwd vierkant schraagden, dat met een koepeldak overdekt was, en eene vloer van mozaïekwerk had. Het getal der verkochte grootere en kleinere deuren, sommige van zwaar mahoniehout, was niet minder dan 1700.

— Een Kabinetsraad te Washington, 22 october gehouden, heeft met algemeene stemmen besloten tot ontslag van generaal Fremont. Generaal-majoor Hunter zal hem vervangen. Men gevoelt aldaar eenige bezorgdheid omtrent de aanvoeren van fourage enz., die vroeger den Potomac opkwamen, welke rivier, zoo als men weet, door de Geconfedereerden is gesloten.

— Brieven uit Mauritius behelzen merkwaardig nieuws ten opzigte van Madagascar. Radama II, de nieuwe Koning van dat eiland, heeft den Gouverneur van Mauritius tot het toestaan van een vrij handelsverkeer uitgenoodigd, hetwelk door den Wetgevenden Raad van laatstgenoemd eiland met een brief van dankbetuiging voor zijne vrijgevige handelspolitiek is beantwoord, terwijl het genootschap van kunsten en wetenschappen die gelegenheid waarnam, om den Koning tot het zenden van eenige voortbrengselen zijns Lands, naar de Londensche tentoonstelling van 1862 uit te noodigen. Men zegt dat de Koning de handelsvrijheid in zijn geheele gebied heeft afgekondigd, met billijke regeling der tolregten voor iedere haven, en tevens heeft te kennen gegeven niet voornemens te zijn het protectoraat van Frankrijk of eenige andere Mogendheid aan te nemen, ofschoon gezind het oor aan vriendschappelijke raadgevingen van Keizer Napoleon te leenen. Intusschen heeft hij een Engelschman, den heer Lambert, tot zijnen eersten minister benoemd, en hem als gezant naar Frankrijk en Engeland gezonden, om zijne erkenning onder den titel van Radama II, Koning der Hovas, te verwerven. Bij de vermelding dezer feiten doet het Handelsblad van Mauritius opmerken, dat Madagascar grooter is dan Engeland en Ierland te zamen, rijke metaal en kolenmijnen bezit, timmerhout en voedingsmiddelen in overvloed oplevert, en, ofschoon ongezond langs de kust, in het binnenland zeer geschikt ter bewoning is, welke omstandigheden velen aan zullen sporen zich aldaar neder te zetten, nu zij weten dat de Europeanen bescherming genieten zullen. Reeds heeft de Koning afstand van uitgebreide gronden aan den heer Lambert gedaan, die mijnen bevatten welke, zegt men, op aanbeveling van Keizer Napoleon, door eene Engelsch-Fransche maatschappij zullen ontgonnen worden. De Fransche dagbladen van Réunion beweren nogtans dat Frankrijk tot bijzondere gunsten geregtigd is, en dat de exploitatie der hulpbronnen van Madagascar dat Land uitsluitend toekomt.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 November.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Dat de Moniteur van heden eenige ophelderingen behelst omtrent de kwestie van het Dappendal, is u langs telegrafischen weg bekend. Die nota eindigt met de overtuiging uit te drukken, dat openhartige verklaringen aan den Zwitserschen Bondsraad er toe zullen leiden, dat deze geruchtmakende zaak zal worden gereduceerd tot hare feitelijke onbeduidendheid.

Intusschen mag men uit de bewoordingen van den Moniteur tevens opmaken (hetgeen trouwens La Presse heden ook beweert) dat de Fransche Regering in de bezetting van het Dappendal volhardt en dat zij, met het oog op de spreekwijze „wat het nemen waard zou zijn, is ook het bewaren waardig," hare aanspraken weder wenscht te doen gelden op den eigendom van dit grondgebied. Zoo als ik u gisteren echter reeds te kennen gaf, is het ondenkbaar dat deze kwestie een grooten vaart zal loopen.

Men verzekert mij dat de Zwitsersche gezant, de heer Kern, zaturdag een gesprek met Keizer Napoleon te Compiègne heeft gehad, bij welke gelegenheid Z. M. hem openlijk moet hebben te kennen gegeven, dat Zwitserland zijns inziens zonder eenigen grond, eenig eigendomsregt voorwendt op een territoir, dat, hoe klein op zich zelf ook, voor Frankrijk van gewigt is, omdat het grenst aan den bergketen Jura.

Maandag namiddag ten een ure moet de heer Kern vooris eene langdurige zamenkomst gehad hebben met

Onzen Minister van buitenlandsche zaken, aan wien bij het protest van den Zwitserschen Bondsraad heeft ter hand gesteld.
Er loopt hier een gerucht dat verschillende stafofficieren naar het Dappendal zullen vertrekken, om aldaar een militairen weg af te bakenen.
Ik zie mij in staat gesteld u op een veel belangrijker feit te wijzen, namelijk dat er inderdaad reeds stappen gedaan zijn met opzigt tot een afstand van Venetië. Ten zeerste betwijfel ik echter of dezulken, die beweren dat aan den Koning van Pruissen te Compiègne de last is opgedragen om tot bemiddelaar te dienen, wel goed ingelicht zijn. Dat komt mij hoogst onwaarschijnlijk voor. De Wiener Zeitung blijft intusschen verklaren dat er aan de Oostenrijksche Regering nog geenerlei voorstel is gedaan.
De Turijnsche Opinione, die thans het orgaan van den heer Ricasoli is, zoo als zij dat vroeger van den heer di Cavour was, beweert van haren kant nog steeds dat het vraagstuk van Rome in elk geval behoort vooraf te gaan aan dat van Venetië. En dit geeft grond voor de meening, dat de heeren Ricasoli en Ratazzi het niet zoo in alle opzigten eens zijn als men wel verzekert. Het eenige wat hen met elkander verzoenen kan, is een algemeene oorlog in de aanstaande lente.
Een te Compiègne uit Lissabon ontvangen telegram heeft de Hertogen van Oporto en Beja, de broeders van den Koning van Portugal, in allerijl opontboden naar Lissabon. Hun vader, Ferdinand, Hertog van Saksen, de echtgenoot van Dona Maria, ligt namelijk hopeloos krank, ten gevolge eener borstziekte.
Reeds vóór langen tijd heb ik u gewezen op verschillende oorzaken, die niet missen konden eene groote agitatie na zich te slepen in het Russische Keizerrijk, oorzaken die zoowel in den maatschappelijken toestand, als in de godsdienst en de staatkunde gelegen waren. Moscou werd door allen reeds lang aangewezen als het middenpunt der ernstigste oppositie, vooral omdat daar zulk een groot aantal godsdienstig-afgescheidenen verblijf houdt.
De uitkomst heeft die vreeze gewettigd. Te Moscou heeft reeds eene petitie gecirculeerd, welke met meer dan 17,000 handteekeningen voorzien was en waarbij eene constitutie voor het Keizerrijk wordt gevraagd. Als men zoodanig adres beschouwt in verband tot de ongeregeldheden bij de universiteiten, welke steeds schijnen toe te nemen en algemeener te worden, dan is het zeker niet van gewigt ontbloot. Maar ik geloof u reeds vroeger ook gezegd te hebben dat de agitatie, welke zich in Rusland zou voordoen, te lokaal zou zijn en uit te verschillende oorzaken en behoeften zou voortspruiten, dan dat zij tot eenig gunstig resultaat zoude leiden. En ik vrees wel dat laatstbedoelde voorspelling ook zal blijken maar al te gegrond geweest te zijn.
De te Parijs residerende mannen der Poolsche beweging schijnen gezanten te hebben afgezonden naar de meeste Europesche Hoven, hetgeen wel een feit is. der vermelding waardig.
De generaal-opperbevelhebber der Russische troepen te Warschau is, zoo als ge welligt reeds zult vernomen hebben, onlangs verwond. Thans verneem ik daaromtrent nader dat dit moet plaats gehad hebben in een duel met zekeren Pool, Hauket genaamd, die hem voor een domoor en verrader had uitgemaakt.
Gisteren deelde ik u mede, welken nieuwen titel door den bevelhebber onzer bezetting te Rome zal gevoerd worden. De dagbladen, die nog altijd voor officieuse organen doorgaan, al zijn ze ook genegeerd door den eenig officieelen Moniteur, voegen daarbij dat deze titel alleen strekt ter belooning voor de getrouwe diensten van den generaal, terwijl hij hem gelijken rang verleent als aan de opper-bevelhebbers over onze legerkorpsen, en daarenboven, krachtens de wet van 4 augustus 1839, in staat stelt om te dingen naar de waardigheid van maarschalk.
Markies de Moustier, onze nieuw benoemde gezant te Konstantinopel, heeft den 4 dezer Weenen verlaten, om zich op zijn post te begeven. Zijn opvolger, hertog de Gramont, was den vorigen dag in buitengewone audientie ontvangen door den Keizer van Oostenrijk, om Z. K. K. M. zijne geloofsbrieven te overhandigen als ambassadeur van het Kabinet der Tuileriën.
Eene aanspraak, door den heer Chevreau gehouden bij gelegenheid der opening van eene tentoonstelling te Nantes, maakt in sommige kringen veel opgang. Vooral trekt het de aandacht dat daarin veel van de Keizerin gesproken wordt, zoodat de heer Chevreau gezegd wordt tot Hr. Ms. coterie te behooren, welke gaarne de verwijdering van graaf de Persigny als minister van binnenlandsche zaken zou zien. Bij deze gelegenheid haalt men weder op, dat de heer Chevreau vóór 1848 in betrekking stond tot eenige jonge Republikeinen, en bepaaldelijk tot Laurent Pichat. Zijn democratische ijver viel in den smaak van het Voorloopig Bewind, en men stelde hem tot prefect aan. Zij die hem benoemd hadden, waren echter niet weinig verbaasd dat hij in 1849, 1850 en volgende jaren, zich schaarde bij de reactie. Hij was en bleef prefect van Nantes onder alle Ministers die elkander in de laatste twaalf jaren hier te Lande opvolgden, en welligt zou hij thans te krijgen zijn voor eene portefeuille van binnenlandsche zaken. Zijne aanspraak is trouwens de vreemdste en inconsequentste mengelmoes, waarvan het eenige doel onmiskenbaar de vereering der Keizerlijke politiek is.
De gewone Zitting van den Senaat en van het Wetgevend Ligchaam zal — zoo wordt mij althans verzekerd — den 15 januarij worden geopend. In dat vooruitzigt houden al de Ministers zich ijverig bezig met het ontwerpen der wetsvoordragten, die gedurende de Zitting aan de Kamers moeten voorgelegd worden. Reeds heeft de Staatsraad het ontworpene budget voor de dienst van 1863 ontvangen.
Het schijnt nog alles behalve zeker te zijn in welk dagblad Victor Hugo's nieuw werk „Les Misérables" het eerst bij wijze van feuilleton zal worden opgenomen. Men verzekert mij dat de redactie van La Presse voor dat regt aan den Belgischen uitgever honderd duizend francs heeft geboden. Die van Le Temps moet echter reeds een hooger bod, en wel van 125,000 francs, gedaan hebben. Een zoon van den schrijver bevindt zich op dit oogenblik te Parijs.
Aanstaanden zondag verwacht men in den Courrier du Dimanche een brief van den persoon, die aan dat dagblad het artikel over de gevangenis te Melun in de pen gaf, en die, bij het officieel „Communiqué", door graaf de Persigny aan den Courrier ter opname gezonden, onder de cathegorie van boosdoeners wordt gerangschikt.
Maarschalk Pelissier, Hertog van Malakoff, wordt eerlang in Frankrijk terug verwacht, en wel om deel te nemen aan de jaarlijksche zamenkomst van maarschalken, waarin de bevorderingen bij het leger worden voorbereid. De Hertog is thans nog bezig met eene inspectiereis in het westen van Algerië, die echter spoedig zal voltooid zijn.
De vorming van een artillerie-kamp in de nabijheid van Marseille, het eerst door buitenlandsche dagbladen ter sprake gebragt, wordt tegengesproken.
Uit Turijn is hier het berigt ontvangen dat de Regering nog vóór de op 20 dezer vastgestelde opening der Kamers, de besluiten zal openbaar maken omtrent de vorming van vier divisiën vrijwilligers, en het voltallig maken van het staande leger op het bepaalde effectief, om voorbereid te zijn op alle omstandigheden welke zich tegen het voorjaar zouden kunnen opdoen.
De aartsbisschop van Luca, apostolisch nuntius van Z. H. den Paus bij het Hof van Weenen, is te Parijs aangekomen. Zijne komst heeft echter alleen ten doel om zijnen broeder, die hier plotseling ziek geworden is, te komen bezoeken.
La Patrie verzekert dat Frankrijk voor de expeditie naar Mexico 3000 man zal leveren.
In een door den heer Dréolle geteekend artikel, gispt Le Pays heden de politiek van het Kabinet van baron Ricasoli, wegens het stellen van eene soort van ultimatum aan den eenigen bondgenoot van Italië in Europa. Daarop volgt eene lofuiting op den heer Ratazzi, „die op het gegeven oogenblik de eenig mogelijke chef van een Kabinet kan zijn." Het artikel besluit met de woorden: „Een Kabinet Ratazzi zou in de gegevene omstandigheden de besten band zijn die Italië aan Frankrijk verbindt. Het zou een zekeren waarborg opleveren voor de welwillende voortzetting van de belangrijke onderhandelingen, welker uitslag met zulk een angstig verlangen wordt te gemoet gezien, niet alleen door alle Italianen, maar ook door alle Franschen die Italië lief hebben."
Z. K. H. Prins Napoleon heeft 5000 francs geschonken als bijdrage voor het monument, op te rigten ter eere van graaf di Cavour. Prinses Mathilde heeft voor hetzelfde doel 2000 francs gezonden.

— Onder de berigten die te Marseille ontvangen zijn is er een uit Napels, hetwelk zegt dat aldaar eene proclamatie van den generaal de Lamarmora is aangeplakt.
— Volgens berigten uit Athene van 31 october had de Italiaansch-Oostersche stoomboot-maatschappij hare inschrijving geopend, en hield de minister Christopoulos zich met de vestiging eener bank voor den landbouw bezig. De Italiaansche generaal la Rocca, die zich naar Athene begeven had om de Koningin geluk te wenschen dat zij van den aanslag van Dousios is ontkomen, is met het grootlint van de orde des Verlossers begiftigd.

BELGIË.

Brussel 6 *november.* — Heden morgen deelt de Moniteur, aan het hoofd van zijn officieel gedeelte, een Koninklijk besluit mede, houdende benoeming van den heer Henri Solvyns, thans residerend minister van België te Lissabon, „tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het Hof van Turijn."
Hoewel het onbetwistbaar is dat de Belgische Regering door deze, op gisteren gedagteekende, benoeming den Koning van Italië erkent, wordt er in het besluit met geen enkel woord van melding gemaakt en alleen van het „Hof van Turijn" gesproken.
— De baron de Vrière, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers en afgetreden Minister van buitenlandsche zaken, is door Z. M. benoemd tot minister van Staat.
— In de troonrede, welke bij de op handen zijnde opening der Zitting van het Wetgevend Ligchaam door Koning Leopold zal worden uitgesproken, wacht men met zekerheid de toezegging van een wetsontwerp tot vermindering van het bedrag der loodsgelden. De Kamer van koophandel te Antwerpen heeft reeds herhaaldelijk aangedrongen op eene afschaffing der tonnegelden en minder drukkende loodsgelden, en het schijnt dus wel dat de Regering langs dezen weg aanvankelijk reeds aan de bezwaren van den handel wenscht te gemoet te komen.
— Door eene commissie, waarbij zich de burgemeester van Antwerpen en de volksvertegenwoordiger uit die plaats, de heer de Gottal, bevond, is aan de Ministers van financiën en openbare werken eene petitie van groothandelaren overhandigd, strekkende om bij de Staatsspoorwegen vermeerdering van materieel en wijziging in de formaliteiten voor de belasting te verkrijgen. Zij moet met de meeste welwillendheid zijn ontvangen en de gegronde hoop hebben verkregen dat het verlangen van den handel in ernstige overweging genomen, en daaraan zoo spoedig mogelijk te gemoet gekomen zal worden. De Minister van openbare werken heeft daarbij het berigt gevoegd, dat er eene belangrijke vermindering van vrachten voor den transito-handel op den spoorweg is gedecreteerd, waarvan het besluit eerlang in den Moniteur zal worden afgekondigd.
— Men verzekert dat de nieuw opgetreden minister Frère-Orban een wetsontwerp gereed maakt, waarbij de tractementen van alle Rijks-ambtenaren met 10 ten honderd worden verhoogd. Het totaal bedrag dier jaarwedden beloopt ongeveer 30 millioen francs, zoodat de uitgaven daardoor met drie millioen zouden worden verhoogd.
Minder geloof vindt een vrij algemeen verspreid gerucht, dat de Regering andermaal een crediet, en wel nu van 20 millioen francs, zal aanvragen, ter voortzetting der verdedigingswerken van Antwerpen.

DUITSCHLAND.

Berlijn 5 *november.* — De Fransche kroningsgezant, hertog van Magenta, neemt denkelijk zijne terugreis over Dresden, om aldaar den Franschen gezant, baron Fort Rouen, te zien, en vervolgens te Nancy den maarschalk Canrobert te bezoeken.
— De oorzaak van het bereids per telegraaf vermeld zeer vermoedelijk afbreken der onderhandelingen over een handelstractaat met Frankrijk, wordt daaraan toegeschreven, dat men van Frankrijks kant gemeend heeft zich niet met het nieuwe programma van Pruissen te mogen vereenigen.
— Ofschoon het dagblad van Dresden de juistheid der berigten wegens het hervormingsplan des Saksischen ministers von Beust ontkent, geeft het nogtans zijdelings toe dat die Staatsman zich met een zoodanig plan bezig houdt.
— Het Journal de St. Petersbourg heeft per telegraaf via Kasan berigt ontvangen, dat 2 september te Tien-tsin een handelsverdrag tusschen Pruissen en China geteekend is.
— Uit Posen schrijft men hoe de staat van beleg in het naburig Polen alle verkeer en handel op de grenzen gestremd heeft. Vele Poolsche edellieden bevinden zich in eene moeijelijke stelling, door de ongezindheid hunner uit de lijfeigenschap ontslagen boeren om langer gehoorzaamheid aan hunne landheeren te bewijzen, vele van welke laatsten dan ook reeds over de Pruissische grenzen gevlugt zijn. Ook onze Poolsche landedellieden laten het niet aan staatkundige demonstratien ontbreken. Een hunner, de heer Mieczkonski te Ciborcz, liet de borden op zijne goederen met de Poolsche kleuren beschilderen, en daarboven de woorden: „Koningrijk Polen" stellen, voor welke heldendaad hij van Regeringswege ernstig is bestraft. Ook verdient het vermelding dat op den krooningsdag in de meeste Roomsch-Katholieke kerken van West Pruissen geen godsdienst is gehouden, ja van eene daarvan de klokken zelfs niet geluid zijn.
Weenen 4 *november.* — De eerste zitting van het Lagerhuis des Rijksdags leverde heden niets belangrijks op. Zelfs werd het voorstel van een afgevaardigde uit Gallicië, om de zittingen te verdagen, dewijl nog zoo vele afgevaardigden afwezig waren, door den voorzitter ondersteund, op grond dat de Ministers de beide volgende dagen, uithoofde van gewigtige conferentiën, niet tegenwoordig konden zijn. Het Huis zal dus eerst donderdag op nieuw vergaderen.
— Men blijft hier volhouden dat over eene zamenkomst tusschen den Keizer en den Koning van Pruissen onderhandeld wordt, al mogen die onderhandelingen nog tot geene uitkomst geleid hebben.
— De nota van de Wiener Zeitung over de audientie van den Vorst-primaat heeft veel opzien gebaard. Zij is wel het duidelijkste bewijs, dat de Regering den weg der gestrengheid tegenover Hongarije niet denkt te verlaten. De Hongaarsche dagbladen, die in den waan verkeeren, dat het bezoek van den Vorst-primaat in niets van eene gewone audientie verschilde, zijn verkeerd ingelicht. De waarheid is, dat de Primaat het verwijt heeft moeten hooren, zich aan het hoofd eener beweging te hebben geplaatst, die klaarblijkelijk tegen de kroon is gerigt, terwijl hij toch alles aan de genade van den Vorst te danken had. De ontroerde prelaat zocht zich te verontschuldigen door de bewering, dat zijn brief buiten zijne voorkennis was gedrukt, maar kreeg ten antwoord, dat reeds de inhoud, niet het publiek maken alleen van den brief, een vergrijp was, en slechts zijne hooge jaren, en zijne hooge kerkelijke betrekking oorzaak waren, dat men geene strengere maatregelen nam.
— „Twee zaken — zegt de Ostdeutsche Post — zijn dit jaar bijzonder gelukkig voor Oostenrijk geweest. De vrede is in het binnenland bewaard gebleven, en de oogst is eene gezegende geweest. Zoo een van beide zaken anders ware uitgevallen, en Oostenrijk door een oorlog of door misgewas ware geteisterd, zouden de gevolgen onberekenbaar zijn geweest. De omwentelingspartij in Hongarije heeft bepaald op het uitbreken van den oorlog gerekend, en zij zoude zeker het hoofd niet zoo hebben opgestoken, indien men niet een inval van Garibaldi in Dalmatië had verwacht."

Per Telegraaf.

LONDEN 6 November.
Het agentschap Reuter heeft berigt uit Bern van 5 dezer. De Bondscommissarissen, die naar het Dappendal gezonden waren, zijn teruggekeerd en hebben de schending van grondgebied door Fransche militairen bevestigd.

LONDEN 7 November.
De Bank heeft het disconto op 3 pc. verlaagd.

WEENEN 6 November.
De Oostenrijksch-Saksische Landdag is tegen den 20 dezer te Hermanstadt opgeroepen. Men ziet de benoeming eener Saksische deputatie te gemoet, die zich naar den Keizer zal begeven.

WEENEN 7 November.
Bij een eigenhandig schrijven aan den Hongaarschen hofkanselier Forgach geeft Z. M. te kennen: 1º, dat door de tegenwerking der Hongaarsche gemeenten en door het aan oproer grenzende verzet tegen de maatregelen van bestuur, de openbare aangelegenheden in gevaar gebragt en de autoriteiten bij de noodige toepassing der strafwetten niet genoegzaam beschermd worden; 2º, dat het de pligt en wil des Keizers is krachtdadig aan die handelingen paal en perk te zetten en de orde te herstellen; 3º, dat, daar de hoop op eene bijeenroeping van den Landdag volgens de Constitutie niet verwezenlijkt zal kunnen worden zoolang de orde niet hersteld is, alle Comitaten, benevens alle districts- en gemeentebesturen, bij deze worden verklaard te zijn ontbonden; 4º, dat daarom aan den Hofkanselier wordt opgedragen voorloopig andere personen tot de uitoefening van het bestuur te benoemen, en langs dien weg te zorgen dat de leiding der openbare aangelegenheden geregeld voortga. Voorts wordt gezegd, dat ieder die zich aan schending der orde en veiligheid schuldig maakt, voor eene militaire regtbank zal teregt staan; waarna Z. M. den wensch te kennen geeft, dat een spoedig herstel der orde moge leiden tot vereffening van de bestaande geschillen en hij zich in staat gesteld moge zien om de reeds verleende concessien volledig te handhaven.

TURIJN 7 November.
Volgens de Monarchia Nazionale heeft generaal Turr aan het centraal comité, namens Garibaldi, berigt, dat hij heeft besloten, voor dit oogenblik geenerlei beweging in het belang van Rome en Venetië te provoceren; dat hij niets liever wenscht, dan dat men alle beschikbare middelen aanwende, om eene algemeene wapening voor te bereiden. Verder raadt hij allen aan, eendragtig te zijn, opdat het groote doel van het nationale verlangen eenmaal bereikt worde, onder het devies: „Italie één, onder den scepter van Victor Emanuel." Zij, die zich met dit besluit niet vereenigen kunnen, geeft hij vrijheid uit het comité te treden, en na uittreding hun eigen weg te volgen.

LISSABON 6 November.
De infant don Fernando is heden overleden.
De Cortès zijn met eene Koninklijke boodschap geopend, die niets belangrijks inhield, na welke plegtigheid de Zitting tot de maand januarij verdaagd is.

LONDEN 7 November.
Koffij en *Suiker* iets vaster. — *Thee* en *Rijst* met weinig omgang. — *Cochenille.* Honduras zilver middel fijn 2/8 a 3/4. Het artikel verkeerde in eene betere stemming, bij eenige vraag. — *Talk.* (St. Petersb. geele Kaarsen-) in loco 51/9 a 52/. Dec. 52/3 a 52/6, Jan./Maart 53/, April/Junij 51/. — *Veemarkt.* Heden werden aangeboden: 1140 Runderen, 202 Kalveren, 5150 Schapen en 290 Varkens. Voor beste Runderen werd 5/, voor dito Kalveren 5/, voor dito Schapen 5/8 en voor dito Varkens 5/6 per steen betaald.

LIVERPOOL 7 November.
Katoen. Heden zijn 25,000 balen afgedaan.

BERLIJN 7 November.
Rogge Nov. 53⅛; voorj. 53¼. — *Raapolie* 12⅞; voorj. 13⅜.

MADRID 6 November.
Spanje 2 pc. 43.20; dito 3 pc. 49.40.

PARIJS 7 November.
Frankrijk 3 pc. 68.75; dito 4½ pc. 95.85. Cred. Mob. 646. Spanje 2 pc. —; dito binnenl. 3 pc. 47¾.

LONDEN 7 November.
De Gecons. 3 pc. 92⅜. Spanje 2 pc. 42; dito buitenl. 3 pc. 50½; dito Cert. 6⅜; dito Amort. 17½. Portugal 3 pc. 47⅜. Mexico 3 pc. 28. Venezuela 4½ pc. 22¼. Equador Nieuwe 1 pc. 15¼. Holl. 4 pc. 99¾; dito 2½ pc. 64¼. Illin. Shares 61; dito Bonds 7 pc. 79.

WEENEN 7 November.
Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 66.70; dito Nation. 5 pc. 80.20. Wissel op Londen *f* 138.10.

FRANKFORT 7 November.
Oostenr., Metalliek 5 pc. 46¾; dito Nat. 5 pc. 56½. Spanje 2 pc. 41; dito 3 pc. 46¾.

ANTWERPEN 7 November.
Oostenrijk Metalliek 5 pc. 47⅝; dito Nat. 5 pc. 57¼.

BINNENLAND

ROTTERDAM 7 November.
Nopens den toestand van Z. K. H. den Prins van Oranje is heden het volgend bulletin uitgegeven:
„'s morgens 9 *ure.*
„Z. K. H. heeft een goeden nacht gehad. De beterschap neemt toe.
Dr. VINKHUYZEN. P. F. EVERARD, Dr.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin de beraadslagingen zijn voortgezet over het wetsontwerp tot goedkeuring van de vergrooting der uitgaven voor de Staats-spoorwegdienst 1860 en 1861, — is, blijkens het in dit opgenomen uitvoerig verslag, vooral belangrijk geweest uit hoofde van de mededeelingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk den aanleg, de *exploitatie* van de Staats-spoorwegen en de *aansluitingen.*
a. Omtrent den *aanleg* heeft de Minister verklaard dat de rivier-overgang bij Kuilenburg is vastgesteld waarop de aanleg van de lijn Utrecht-Kuilenburg heeft gewacht; dat de weg Arnhem-Zutphen worden aanbesteed, zoodra de onteigeningen, reeds zeer ver zijn gevorderd, zijn afgeloopen; de besturen gehoord worden over de rigting van Zutphen naar Zwolle en van Zutphen naar Enschedé; vóór het einde van dit jaar waarschijnlijk de ... Harlingen-Leeuwarden zal worden aanbesteed; ... weg van Leeuwarden naar Groningen wordt ... nomen; dat de onteigeningen op den weg tusschen Tilburg en Breda in deze maand geheel zijn ... einde gebragt, zoodat de aanbesteding van de ... werken op dien weg de volgende maand zal ... vangen; dat de rigting van Tilburg naar Bos... ontworpen en vastgesteld; dat de bestekken van ... kunstwerken op den weg Maastricht-Roermond ... reed zijn en eerlang met de aanbesteding een aan... zal kunnen worden gemaakt; dat eveneens ge... zijn de bestekken van de aard- en kunstwerken ... schen Breda en den Moerdijk, en dat op den ... van het Nieuwe Diep naar Alkmaar de werken ... onafhankelijk zijn van later te kiezen rigtingen, ... in constructie zijn.
b. Nopens de *exploitatie* heeft de Minister be... delijk te kennen gegeven dat de in art. 2 ver... post van 3 ton voor kosten van materieel (*aangenomen* met 37 tegen 22 stemmen) niet in het minst pr... diceerde de kwestie der exploitatie; dat het denk... der Regering is die lijnen, welke met be... spoorwegen in onmiddellijke verbinding zijn, ... particuliere ondernemingen te gunnen, maar ... tijdige aanschaffing van materieel alleen geschiedt ... te voorkomen dat zij den Staat bezwarende ... waarden zouden kunnen opleggen. De tegenstanders bestreden den post, uit vreeze dat zij daardoor ... het lijntje" geraakten van Staats-exploitaie.
c. Betrekkelijk de *aansluitingen* met Pruissen ... Hanover heeft de Minister medegedeeld, dat ... kortelings zijn opgevat, maar dat de stand dier ... handelingen door hem niet in het openbaar kon wo... blootgelegd.
Ook vele andere vraagpunten van algemeen ... localen aard zijn bij deze discussien ter sprake ge... Vooral hebben de heeren *Thorbecke* en *Olivier* ... gevoelen omtrent het onteigenings-vraagstuk ... den Minister met klem verdedigd, terwijl de heer ... de begrooting zelve gispte en betoogde, dat zij ... tastbare onwaarheid was.
Eindelijk moet worden opgemerkt, dat de heer ... Bosse aan zijn voornemen, om eene motie voor te stellen ten einde de Regering uit te noodigen wijziging te brengen in de spoorweg-wet met betrekking ... rivierovergangen, in den loop der discussien geen ... volg heeft gegeven. Strikte uitvoering dier wet ... bij hare voor- en tegenstanders thans op den voorgrond ...

Wij ontvangen heden avond het volgende berigt van een onzer correspondenten te 's Gravenhage:
„Sedert mijn vorigen, waarin ik u sprak van ... deeldheid in den boezem van het Kabinet, ... delijk met betrekking tot de koloniale aangelegenheden, vernam ik tot op heden niets dan geruchten, ... in: niet gegrond genoeg voorkwamen om ze u ... te deelen. Tot op heden, zeide ik, want zoo ... hoor ik uit vrij goede bron dat de minister ... buitenlandsche zaken, baron van Zuylen van N... de onvoorzigtigheid, — om geen ander woord ... bezigen — gepleegd in de eigenmagtig door ... verzondene depêche-circulaire ter uiteenzetting ... zijne persoonlijke denkbeelden, o. a. opzigtens ... koloniale politiek, met aftreding zal boeten. ... in dat geval (zoo voegt men er bij) wil de ... Loudon minister van kolonien blijven.
„Hieruit moet men dus opmaken dat het ... deel der leden van het Kabinet niet sympathiek ... met de politiek, door baron van Zuylen verkondigd ... althans het gerucht dat ook andere Ministers ... portefeuilles reeds ter beschikking des Konings ... gesteld hebben, wordt mij voor alsnog niet be... Het is bijna niet noodig, u te zeggen, dat, ... grond ik ook meen te hebben voor de waarheid ... het bovenstaande, een en ander nog onder alle ... behoort medegedeeld te worden."

Bij Koninklijk besluit zijn bij de directie van ... grootboek der nationale schuld opgeheven de ... kingen van 1sten verificateur en van hoofdcommies ... belast met de functien van verificateur, en is aan ... heer D. Kinker, op zijn verzoek, eervol ontslag ... leend als referendaris, belast met de functien ... 1sten verificateur; voorts zijn bij gemelde di... benoemd: tot referendaris, belast met de fun... van verificateur, de heer E. R. Schultz, thans ... dezelfde functien belast, en tot adjunct-verificateur met rang van adjunct-commies, de heeren jhr. M. ... Mollerus, surn. der registr. en dom., wien eervol ... slag wordt verleend, en J. F. Drughorn Jr., 2de k...

Z. M. heeft den 2den luit. F. W. P. G. van Werkhoven ... van het 8ste reg. inf., in rang en ancienneteit ... geplaatst bij het leger in Oost-Indië.

Bij Koninklijk besluit is aan den heer R. J. Heyligers ... op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als di... van het postk. te Woudrichem, behoudens aanspraak ... op pensioen, en zijn voorts als zoodanig be... te Sittard, de heer J. Tomei, direct. van het ... te Schagen; te Schagen, de heer F. G. C. J. Heyligers ... geagreëerd klerk op het postk. te Woudrichem, ... Woudrichem, de heer Z. D. J. W. Gulden, geagreëerd klerk op het postk. te Zevenaar.

Bij Koninklijk besluit is tot burgemeester der gemeente Midwoud benoemd H. Zijp.

In aanmerking nemende, dat er in het belang ... de dienst termen bestaan, om, in navolging ... hetgeen bij onderscheidene vakken van algemeen ... bestuur is ingevoerd, zoo ook bij de administratie der posterijen de verpligting tot het ondergaan ...

ten examen aan de aspiranten naar de betrekking van surnumerair, als ook aan de surnumerairen, vóór hunne bevordering tot eenen hoogeren rang op te leggen, heeft Z. M. bij besluit van den 21sten ll. de bepalingen dienaangaande vastgesteld, welk besluit thans door de Staats-Courant wordt medegedeeld.

Door de heeren A. J. D. C. Balck, J. J. van Braam en J. van Embden te Arnhem, is concessie aangevraagd tot het aanleggen eener dagelijksche stoombootdienst voor passagiers en goederen tusschen Arnhem en Rotterdam.

Z. M. de Koning der Belgen heeft, naar men verneemt, het kommandeurs-kruis der orde van Leopold toegezonden aan jhr. J. H. van Capelle, kapit.-luit. t/z., adjud. van Z. M. den Koning.

Door den Minister van Oorlog is bepaald, dat de gouden medaille, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van den 11 februarij 1859, n.º 40, door de erfgenamen van overleden militairen, met dat onderscheidingsteeken vereerd, met de brevetten zal kunnen worden ingeleverd, en dat aan de belanghebbende erfgenamen voor gemelde medaille, mits ongeschonden en in zoodanigen goeden staat, dat die gevoegelijk door een ander militair kan worden gedragen, eene som van *f* 25 zal kunnen worden uitbetaald, zijnde de militaire autoriteiten door gemeld Departement gelast de ingeleverde gouden medailles met de brevetten aan gemeld hoofdbestuur te doen toekomen.

Volgens opgaven van het Ministerie van Finantien is aan de verschillende kantoren van 's Rijks accijnsen over de maand october jl. ontvangen aan suikeraccijns een bedrag van *f* 15,479.72.

DELFT 7 *november*. — Op het adres van den senaat der Koninklijke Academie alhier aan den Koning, inhoudende verzoek tot wijziging van sommige bepalingen der nieuwe regeling van de academische zaken, is afwijzend beschikt.

— Reeds vroeger hebben wij met een gunstig woord gewaagd van de stoom-wattenfabriek van onzen stadgenoot, den heer A. Breetvelt Az., en met genoegen kunnen wij thans, na een tijdsverloop van ongeveer een jaar, vermelden, dat deze fabriek zich meer en meer uitbreidt, zoodat zij ontwijfeld de grootste van dien aard in ons Vaderland is, terwijl zij door schoon en fraai fabriekaat haar goeden naam met eere staande houdt. Het aantal werktuigen, dat tot vervaardiging en bereiding der watten dient, en waarmede ter naauwernood aan al de bestellingen kan worden voldaan, is sedert ons vorig berigt niet alleen met een gelijk aantal vermeerderd, maar ook onderscheidene verbeteringen zijn daaraan gebragt, en vooral zijn het de machines die de ruwe grondstof zuiveren, waarvan men met regt mag zeggen, dat zij thans voortreffelijk werken. Een pas aangebouwd lokaal, dat tot droogplaats dient, is ruim en doelmatig ingerigt, terwijl de verwerij en de lijmstokerij, waarin almede met behulp van den stoom wordt gearbeid, het bewijs opleveren, dat op oordeelkundige wijze partij is getrokken van de krachten waarover men te beschikken had. Wij hopen dat de bloei dezer nijverheids-onderneming den heer Breetvelt eene ruime vergoeding mag schenken voor de vele moeite en opofferingen die hij zich heeft getroost, om zijn fabriekaat tot die volkomenheid te brengen die het thans heeft bereikt, en verheugen er ons over dat zijne onverdroten pogingen, om tot dat doel te geraken, nog onlangs zijn erkend en gewaardeerd op de tentoonstelling van nijverheid te Haarlem, alwaar hem voor zijn fabriekaat eene *eervolle vermelding* is te beurt gevallen.

(*D. C.*)

'S GRAVENHAGE 7 *november*. — Door de commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland werden heden geëxamineerd en toegelaten, tot candidaat-notaris, de heeren W. C. G. H. Broekman, te Rotterdam; B. Gentie, te Kralingen, en mr. D. W. Nibbelink te Zwijndrecht, mr. L. P. J. Kros en A. E. Jackel, beide te Leyden.

— Den 5 dezer heeft in het Hôtel den Ouden Doele een luisterrijk diner plaats gehad, hetwelk door de leden der Provinciale Staten aan hunnen achtingswaardigen voorzitter, den heer Commissaris des Konings jhr. ridder van der Heym van Duyvendijke, werd aangeboden.

Ook in hetzelfde hôtel zijn weder aangekomen de heeren Pike, minister der Vereenigde Staten van Amerika, en J. W. S. May, consul der Nederlanden te Liverpool.

— De Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Amsterdam heeft zich in cassatie voorzien tegen een vonnis, door die Regtbank, op den 5 september ll. in hooger beroep gewezen, in zake het Openbaar Ministerie bij de kantongeregten te Amsterdam, als appellant, tegen G. J. Depré, stalhouder te Amsterdam, als beklaagde en geappelleerde. Deze tegenwoordige gerequireerde was voor het kantongeregt te Amsterdam gedagvaard ter zake van op 29 januarij dezes jaars in de Weesperstraat als voerman in den draf te hebben gereden met een volwagen, die niet was ingerigt om van den bok te worden bereden, en waarop hij zich had geplaatst om de paarden te besturen, en derhalve ter zake van eene tweeledige overtreding, namelijk: 1º, als voerman in den draf te hebben gereden, en 2º, zich op dien volwagen te hebben geplaatst, terwijl die wagen niet was ingerigt om van den bok te worden bereden. Bij vonnis van den 15 maart ll. is de beklaagde door het kantongeregt ontslagen van alle regtsvervolging, voor zooveel het zitten op den volwagen, niet ingerigt om van den bok te worden bereden, betreft; doch schuldig verklaard aan het in den draf rijden, en met toepassing van art. 2 der verordening op het rijden binnen Amsterdam, volgens artt. 475 en 476 van het wetboek van strafregt, veroordeeld in eene geldboete van *f* 3 en één dag gevangenisstraf. Op het appèl, door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie van het geheele vonnis ingesteld, is het vonnis van den kantonregter, voor zooveel het ontslag van regtsvervolging aangaat, vernietigd, doch bevestigd, voor zooveel het eerste feit, het in den draf rijden, betreft, en is met toepassing van artt. 26, 2 en 51 van genoemde verordening, en artt. 475, n.º 3 en 4, en 476 van het wetboek van strafregt, de thans gerequireerde veroordeeld in twee geldboeten, elk van *f* 3, en eene gevangenisstraf van één dag, alsmede in de kosten ten behoeve van den Staat. De Officier van Justitie voornoemd is tegen het vonnis der Regtbank in cassatie gekomen, alleen voor zooveel de gerequireerde, ter zake van het onder het rijden met een volwagen, niet ingerigt om van den bok te worden bereden, zich daarop plaatsen, ten einde de paarden te besturen, met toepassing van art. 475, n.º 3, van het wetboek van strafregt, is veroordeeld in eene geldboete van *f* 3, en bij ingediende memorie is als middel van cassatie voorgesteld: verkeerde toepassing van evengemeld wetsartikel, vermeenende de Officier, dat niet dat artikel had moeten toegepast worden, maar artt. 26 en 51 der genoemde plaatselijke verordening. — Deze zaak heden bij den Hoogen Raad behandeld zijnde, heeft de heer advocaat-generaal Römer, zich vereenigende met de zienswijze van den regter, geconcludeerd tot vernietiging van het vonnis der Amsterdamsche Regtbank, alleen met betrekking tot de opgelegde straf op het feit, in de tweede plaats ten laste gelegd, en waaraan de gerequireerde was schuldig verklaard, en ten principale tot veroordeeling in eene geldboete van *f* 6, met subsidiaire gevangenisstraf volgens de wet. De uitspraak in deze zaak is bepaald op 21 dezer.

— Vervolgens is bij den Hoogen Raad behandeld de zaak van Geert Geurts, tabakplanter te Varik, requirant van cassatie tegen een arrest van het Prov. Geregtshof in Gelderland van den 5 september ll., waarbij hij, met vrijspraak van de hem mede ten laste gelegde valschheid in onderhandsche geschriften door het namaken van handteekeningen en het verdichten eener overeenkomst, is schuldig verklaard aan het gebruik maken van valsche onderhandsche geschriften, wetende dat die valsch waren, en aan opligting, vijf maal gepleegd, en zich daardoor gelden en goederen te hebben doen afgeven, onder het bedriegelijk voorgeven van rentmeester te zijn van den heer baron van Brienen alhier, en het, ten blijke daarvan, vertoonen van valsche volmagten; hebbende hij zich op die wijze meester gemaakt van eens anders bezitting en die ten eigen bate aangewend. Hij was te dier zake veroordeeld tot een confinement in een rasp- of tuchthuis voor den tijd van zeven jaren, eene geldboete van *f* 300 en in de kosten. — Noch toen, noch later, is evenwel door of namens den requirant eenig middel van cassatie voorgedragen, waarop zijne voorziening zou berusten. Ook de heer advokaat-generaal Römer achtte in de hoofdzaak geene aanleiding te bestaan tot vernietiging van het beklaagde arrest. Hij meende echter opmerkzaam te moeten maken op het dispositief van het arrest, en wel voor zooveel daarbij eene geldboete van *f* 300 is uitgesproken. Hij geloofde, dat door die uitspraak, in verband met hetgeen feitelijk als bewezen was aangenomen, art. 207, alinea 2 en 4, van het wetboek van strafvordering waren geschonden, en dat er wegens de verschillende misdrijven ook verschillende geldboeten hadden moeten worden uitgesproken en geene cumulatie van straf had behooren plaats te hebben. Hij concludeerde mitsdien tot vernietiging van het beklaagde arrest, alleen voor zoo veel er eene geldboete van *f* 300 is opgelegd, en dat de Raad, ten principale op nieuw regt doende, alsnog op de bewezen feiten den requirant zal veroordeelen in drie geldboeten, elk van *f* 50, en vijf geldboeten, elk van *f* 25, met de kosten, in cassatie gevallen, voorts met niet ontvankelijk verklaring, voor zooveel de vrijspraak betreft. De uitspraak is bepaald op 26 dezer.

— In de zitting van den Hoogen Raad (burgerlijke kamer) van heden is in cassatie behandeld de bekende zaak van de Drentsche Kanaalmaatschappij tegen den burgemeester van Meppel. Vijf middelen van cassatie werden voor de eischeresse voorgedragen door den heer mr. W. Wintgens, welke namens den gedaagde bestreden werden door den heer mr. J. C. Faber van Riemsdijk.

— Heden in den vroegen morgen, tusschen vijf en zes ure, had men een in dit jaargetijde vreemd natuurverschijnsel, een zwaar onweder brak over deze stad en omstreken los, met hagel vergezeld. De bui, hoe hevig, was echter spoedig overgedreven; het licht en de slagen waren zeer fel.

— In de ateliers van de firma Devillers en Co. alhier worden vervaardigd en zijn bijna geheel afgewerkt de prachtige statuaire marmeren schoorsteenmantels, eerste genre, met beelden, bestemd voor het paleis van Z. M. den Koning in het Noordeinde. De genoemde firma is ook belast met het vervaardigen van den piedestal voor het gedenkteeken ter eere van Z. M. den Koning, hetwelk te Soestdijk zal worden opgerigt, en eindelijk nog met het maken van eene prachtige marmeren parquet-vloer, voor de zaal der societeit Concordia te Soerabaija, welke eene oppervlakte heeft van circa 800 vierkante ellen.

— Naar men verneemt heeft de jury voor den Franschen schouwburg mlle. Massé voor het emploi van première forte chanteuse (falcon) aangenomen.

LEYDEN 7 *november*. — Door de Regtbank alhier is regtsingang met bevel van gevangenneming verleend tegen den gemeente-ontvanger te Ter Aar, beschuldigd van verduistering van gelden in zijne betrekking hem toevertrouwd. De misdadiger is voortvlugtig.

AMSTERDAM 6 *november*. — Het Provinciaal Geregtshof in Noordholland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van de twee vrouwen, moeder en dochter, beschuldigd van diefstal enz. (zich toeëigenen van effecten bij waakdienst.) Het Hof heeft beide beschuldigden schuldig verklaard, en veroordeeld de eerste (de moeder) tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en de tweede (de dochter) tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 18 maanden.

AMSTERDAM 7 *november*. — Heden heeft de Arrond.-Regtbank (derde kamer) uitspraak gedaan in de bekende zaak van den Minister van Finantien contra den heer J. Eduard Stumpff, beklaagd van het geven van zoogenaamde matinées musicales, in het lokaal het Park, zonder aangifte daarvan te hebben gedaan voor het regt van patent. In een breedvoerig gemotiveerd vonnis heeft de Regtbank beslist, dat het in casu is onbewezen, dat door den beklaagde zou zijn gegeven eene muziekpartij in den geest der patentwet, voornamelijk op grond dat het criterium, hetwelk de patentwet tot de belastingschuldigheid vordert, te weten: inteekening per persoon en betaling van entréeprijs, hier ontbreekt. De Regtbank heeft mitsdien den heer Stumpff, van het hem ten laste gelegde, wederom (thans voor de tweede maal) vrijgesproken.

MONNICKENDAM 5 *november*. — Heden nacht is te Overbeek, onder deze gemeente, brand ontstaan in eene landmanswoning, welke, niettegenstaande spoedig aangebragte hulp, met den inboedel, benevens twee runderen, eene prooi der vlammen is geworden.

HOORN 5 *november*. — Ll. vrijdag had men in de Schermer en omstreken veel hagel en een zeer zwaar onweder. Bij die gelegenheid trof de bliksem eene landhoeve, welke geheel door het vuur verteerd werd.

MIDDELBURG 6 *november*. — Gisteren avond is de najaarsvergadering der Provinciale Staten van Zeeland geopend. Daarin is het besluit genomen om adressen op te zenden aan den Koning en de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ten einde de opheffing der marinewerf te Vlissingen niet te doen plaats hebben.

WESTKAPELLE 4 *november*. — Zoo als reeds gemeld werd, is den 2 dezer alhier gestrand de Engelsche brik Rokeby, kapit. Humphrey, van Antwerpen in ballast naar Newcastle. Dienzelfden dag is alhier tegen den dijk geslagen de Noordsche schooner Anne, kapit. Seeberg, van Antwerpen in ballast naar Tönsberg bestemd. Een gedeelte der bemanning van laatstgenoemd schip werd, met de hulp van ingezetenen dezer gemeente, langs eene lijn behouden aan wal gebragt. Alleen de kapitein, stuurman en loods zijn aan boord gebleven tot het laag water was, toen zij zonder hulp gemakkelijk konden afkomen. Bij de Rokeby ging het gevaarlijker toe. Een der matrozen van dit schip, die zwemmende eene lijn aan het strand trachtte te brengen, zou ongetwijfeld verdronken zijn, had niet een tiental dijkwerkers uit deze gemeente zich hand aan hand in de branding gewaagd, den matroos aangevat en behouden op strand gebragt. De tweede man, langs de uitgebragte lijn afkomende, werd door dezelfde dijkwerkers gered maar was reeds bewusteloos. Met de overige vijf personen ging het, na eenig toeven, veel beter, omdat inmiddels de diepte, wegens de ebbe, veel minder was geworden.

ARNHEM 6 *november*. — De hoofd-afdeeling der Geldersche Maatschappij van landbouw heeft, in hare vergadering van gisteren, den heer R. W. Boer, te Warnsveld, voor zijne praktische handleiding over de houtteelt, als antwoord op eene door de Maatschappij uitgeschreven prijsvraag, hare gouden medaille toegekend. Het werk zal waarschijnlijk bij den heer G. J. Thieme te Arnhem uitgegeven en aan elk lid der Maatschappij een exemplaar geschonken worden. Bovendien zal het in den handel verkrijgbaar zijn.

HARDERWIJK 6 *november*. — Met het schip Triton, gezagvoerder Adriaans, liggende te Rotterdam, zullen naar Java vertrekken de officieren van gezondheid 3de klasse van het O. I. leger W. van Geer en W. J. J. Zuur. Gemelde officieren zullen zich den 10 dezer op gemelden bodem inschepen.

HEDEL 5 *november*. — Op de paardenmarkt, die gisteren hier plaats heeft gehad, waren ongeveer 350 stuks aangebragt. Voor de veulens en paarden van 1½ jaar werden hooge prijzen besteed, terwijl voor die van 2½ jaar minder kooplust was.

Uittreksel uit het verslag van den Nederlandschen consul te Canton over den staat van zaken in China, gedurende de maand augustus jl.

Te Hankow was de uitvoerhandel in den laatsten tijd iets levendiger; ook is men er te Tients'in in geslaagd, een gedeelte van de belangrijke hoeveelheden Westersche producten, die op de kustplaatsen zoo lang onverkoopbaar waren, te plaatsen, evenwel niet dan tot nadeelige prijzen. De invoer-markten van Shanghai en Hongkong zijn dien ten gevolge des te meer verwaarloosd. Over het algemeen is dus de invoerhandel niet in gunstiger toestand dan vroeger, terwijl de uitvoer natuurlijk in de handelstegenspoeden van Amerika en Europa deelt.

Van Shanghai liep een gerucht dat zekere schoener aldaar van kaperbrieven was voorzien geworden door de regering der Zuidelijke Staten van Noord-Amerika, en zich uitrustte om jagt te maken op de koopvaardijschepen onder Amerikaansche vlag.

De kanonneerboot Saginaw, het eenige nog in China aanwezige oorlogsvaartuig dier natie, vertrok onmiddellijk naar Shanghai; doch bij aankomst vond men dat het gerucht ongegrond was. Die omstandigheid bragt evenwel dadelijk hier even als elders de Amerikaansche koopvaardijschepen in discrediet, zoodat deze veelal ledig liggen, niettegenstaande behoefte aan scheepsruimte.

Aan een hier ontvangen particulieren brief uit de Kaapkolonie dd. 21 september wordt het volgende ontleend:

„ Ik beloofde u in mijnen laatsten nog eens terug te zullen komen op onze Kaffertjes. — Zoo als ge uit de couranten zult zien, is er geen kwestie meer van oorlog, en was de inval bij Natal eene groote jagtpartij.

„ Nu veranderen hunne jagtpartijen, wanneer zij zien er veel vee van onze boeren te stelen valt en geen militaire magt in de buurt is, in rooftogten, en wee dan de menschen die in hunne handen vallen, want menschelijk gevoel schijnt dit ras niet te bezitten. — Alleen vrees voor spoedige straf of te worden doodgeschoten, kan hen van stelen en moorden terughouden.

„ Alles wat tot nog toe gedaan is om de Kaffers te beschaven en te verbeteren, zoo door zendelingen, van Gouvernements wege, of door onze boeren, wanneer ze er in dienst nemen, stuit af op dat onverschillige gevoellooze karakter van een ras, dat alleen leeft om te kunnen eten, rooken en drinken. De honger drijft velen aan de grenzen, om werk te zoeken en zich voor eenigen tijd te verhuren aan boeren en zendelingen, die den landbouw bedrijven, maar zoodra er kans is om weder zonder werken aan den kost te komen, verlaten zij hunne dienst, nemen zoo mogelijk wat als gedachtenis mede, en alles wordt vergeten wat hun geleerd is.

„ Wij hebben thans hier eene Kafferschool, waarop ongeveer 50 Kaffers, jong en oud, door den gouverneur Grey zijn geplaatst, en die tot zendelingen opgeleid worden. — Wanneer ze daartoe bekwaam, en een gedeelte beschaving magtig zijn, dan worden ze naar hun Land teruggezonden, om aldaar proselieten te maken. Dit is nu een zeer goed idée, doch daar tegenover staat dat het met deze juist misschien zal gaan als met de 50,000 Kaffers, die eenige jaren geleden, door hongersnood uit Kafferland naar hier gebragt, bij de boeren ingeboekt, en door het Gouvernement behoorlijk gekleed werden. Na verloop van één jaar waren ze allen weder weggeloopen, trokken direct bij aankomst in Kafferland hunne kleederen uit, en verkochten wat er van te verkoopen was. Die kleederen waren hun te ongemakkelijk en het werken waren zij niet gewoon, want ge moet weten dat een Kaffer van één tot vijf vrouwen heeft, die voor hem werken, zoodat hij den ganschen dag op zijn rug in de zon ligt te braden en pijpjes rookt. — Honger, tabak en brandewijn kunnen een Kaffer wel tot werken drijven, maar eerst dan wanneer hij geene vrouw of dochter meer heeft om te verhuren en den kost voor hem te verdienen.

„ Hoe het nu zal gaan als de Kaffers hooren dat de door hen gevreesde Gouverneur vertrokken is, zullen wij moeten afwachten, te meer daar het Hoogerhuis geweigerd heeft de £ 10,000 voor te schieten tot onderhoud van de troepen, die uit Engeland hier geplaatst zijn, en die nu wel teruggeroepen zullen worden.

„ Mijn volgende brengt u, wanneer ik lust en tijd heb, wat stads nieuws."

VARIA.

In Amerika schijnt de krijgsmansgeest zoo besmettelijk te zijn, dat hij zelfs vrouwen aantast. Volgens een der te New-York verschijnende couranten, is namelijk de stad Jefferson in opschudding geweest door de aankomst van eene vrouwelijke aide de camp, de echtgenoote van kolonel Ellis, die depêches overbragt van generaal Hunter en van haren man. Deze vrouw was half als amazone, half in militaire uniform gekleed. Zij bereed een fraai paard en werd door twee ordonnancen gevolgd. In tien uren had zij 45 mijlen afgelegd, zonder zich een oogenblik rust te gunnen. Met hare depêches begaf zij zich bij generaal Price, om te verzoeken dat twee eskadrons van kolonel Ellis zouden gevoegd worden bij het regement te Tipton. Deze oorlogzuchtige vrouw is ingedeeld bij het 1ste regement kavalerie van Missouri.

Kapitein R. C. Kendall, van de voormalige kustwacht der Vereenigde Staten, geeft zich veel moeite het publiek in het Noorden van Amerika belang in te boezemen voor eene soort van katoen-boom (gossipium arboreum) uit Peru, die in kouder klimaat kan groeijen. Hij verwacht van de aankweeking in de Noordelijke Staten belangrijke gevolgen voor den handel, omdat dit gewas juist daar een gunstigen bodem vinden zou, en de behoefte, om zich in dit opzigt van de Zuidelijke Staten onafhankelijk te maken, zoo algemeen wordt gevoeld.

Een dagblad uit San Francisco spreekt van „verbazende toeneming der gouddelverij" niet slechts in dezen Staat, maar ook in Oregon, Washington en Nevada. Het verzekert, dat weêr een aantal nieuwe en vruchtbare mijnen zijn ontdekt.

De Gouverneur van New-Yersey, de heer Olden, heeft bij circulaire eene inschrijving aanbevolen, ten einde elk soldaat van een gutta-percha deken te voorzien.

In het dagblad le Phare de la Loire vindt men den volgenden brief opgenomen:

Mijnheer!

Ik ben zoo vrij u te waarschuwen, geene advertentie op te nemen, welke u mogt aangeboden worden door een jong mensch, betrekkelijk de verloting van eene jonge dame, genaamd Josephine G., of wel van twee jonge meisjes, want het is zonder mijne toestemming, en mogt de opname in uw dagblad al hebben plaats gehad, dan verzoek ik u vriendelijk om het dadelijk tegen te spreken. Ik ben bereid de daarop vallende kosten te voldoen.

Uwe dienstvaardige,

J. G.

De redactie van het blad voegt daaronder:

Al ware de bovenbedoelde annonce reeds opgenomen, zouden wij bereid zijn, gratis de wederlegging te plaatsen, en mogt zich nu nog iemand daarmede aanmelden, dan zullen wij op onze hoede zijn. Maar wie zou toch die vermetele jongeling zijn, die op zulk eene wijze zonder hare toestemming een of zelfs twee jonge meisjes wil verloten, en dat in een tijd nu het al zoo bezwaarlijk is, de loten aan den man te brengen voor de nationale prijzen van 100,000 francs?

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag 7 November.

Bij monde van den heer *Mackay* wordt rapport uitgebragt op de inlichtingen door den Minister van Binnenlandsche Zaken gegeven op het adres van Dirks c. s., nopens informaliteiten bij de loting in Oostdongeradeel. De conclusie strekt om in de gegeven inlichtingen te berusten en een afschrift van het rapport aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te verzenden.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over het ontwerp van wet tot vaststelling van de

Begrooting der uitgaven voor de Staatsspoorwegen, dienst 1860 en 61.

Vooraf brengt de heer *Cool* rapport uit op een vijftigtal adressen tot dit ontwerp in betrekking staande, waarna de gisteren gestaakte algemeene beraadslagingen worden hervat.

De heer *Idserda* klaagt over de vertraging van den aanvang der werkzaamheden voor de lijn van Harlingen naar Leeuwarden, welke over eenen afstand van circa 5 uren loopt. Hij wenscht de verzekering te ontvangen dat eerlang de aanbesteding der Friesche lijn zal plaats hebben, 1º, in het algemeen belang, en 2º, ook tot werkverschaffing, in een tijd waarin geene gewone werkzaamheden te vinden zijn, en vele arbeiders dus met zorg de toekomst te gemoet zien.

De heer *Mackay* komt terug op de questie der onteigening. Tegen zijn systeem is in 1851 aangenomen dat de administratieve magt alleen beslist over de vraag of eene onteigeningswet noodig is, zoo men niet vooraf bij minnelijke schikking in het bezit van gronden kan geraken. Bij de spoorwegwet zijn niets anders dan eindpunten aangewezen. Maar niettemin is spr. toch tegen het Engelsche stelsel, om de geheele rigting door de *Kamer* te laten bepalen, waardoor deze zich met alle questien van localiteiten zou moeten inlaten.

De heer *Cool* wenscht dat de Regering goed toezie op de bepaling der rigtingen; hij meent dat de gemeentebesturen niet genoeg gekend worden in de bepaling der rigtingen, en vraagt inlichtingen nopens speciale gevallen.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* merkt op, dat, zoowel in de discussie van gisteren als heden, voornamelijk op den voorgrond is gesteld de strekking der onteigeningswet; de handelingen der Regering namelijk ten aanzien der spoorwegen zijn aan die onteigeningswet getoetst. De bewering van den heer Olivier, dat er tusschen de Kamer en den Minister van Binnenl. Zaken strijd zou bestaan nopens den geest der onteigeningswet, moet de Minister stellig tegenspreken; wel bestaat er strijd tusschen eenige of sommige leden der Kamer. Het bewijs hiervoor is, dat de onteigeningswet voortdurend, gelijk van den aanvang af, is toegepast met medewerking der Kamer, zoodat deze haar zegel gehecht heeft aan die toepassing der wet. Eerst sedert het oogenblik van de aanneming der spoorwegwet dagteekent de verandering in zienswijze van sommigen. Daarin ligt de grond van de oppositie tegen de beginselen der onteigeningswet. De toepassing der onteigeningswet door de Regering is niet in strijd met de wet van 1851. Die wet is een zwaard tegen onwilligen of tegen overdreven winstbejag, maar waar minnelijke schikking mogelijk is, kan er geen sprake zijn van de tusschenkomst des wetgevers. De Min. beroept zich op het Voorloopig Verslag en roept zelfs de autoriteit in van den heer Thorbecke, die de onteigeningswet noemde een noodzakelijk maar uiterst hulpmiddel, en die verklaarde dat het geding eerst te pas komt als men de gronden niet bij minnelijke overeenkomst kon verkrijgen. Dat is ook het stelsel der Regering, en anders wordt de onteigeningswet, in stede van hulpmiddel, eene belemmering. — Hoofdzakelijk is het argument daartegen gerigt, dat de invloed der Vertegenwoordiging op de rigting der lijnen zou worden verkort. Maar welke behoort die invloed te zijn? Bij de wet van 1860 is in groote trekken de rigting aangewezen, en zijn niet alleen de eind- maar ook de hoofdpunten der lijnen aangegeven. Nu dit door de Wetgevende Magt is vastgesteld, is de Regering met de verdere uitvoering belast. Indien de rigting tusschen al die hoofdpunten door de Tweede Kamer moet worden bepaald, dan vraagt de Minister of de Tweede Kamer zich niet in de plaats zou stellen van het uitvoerend gezag, en als dit zoo is, dan kan hij evenmin toegeven, dat de Vertegenwoordiging eene incidentele bevoegdheid zou putten uit eene wet die niet in dadelijk verband staat tot de spoorwegwet. De Minister is overtuigd dat het brengen in de Kamer van details der rigtingen, groote strijd van locale belangen zou doen ontstaan, welke de Vertegenwoordiging niet op de hoogte is te beslissen. Zeker zou dit niet strekken tot bespoediging, maar veeleer de klagten over vertraging doen toenemen. Men heeft gezegd dat de weg, door de Regering ingeslagen, de deur openstelt voor alle misbruiken. De Minister zal niet zeggen dat het in den geest van den tegen-

Advertentiën.

Getrouwd:

H. REIJNDERS, Sz.,
van *Groningen*,
met
A. P. A. OFFERS.

Stadskanaal 4 November 1861.

Getrouwd:

M. WIJT Cz.
en
M. C. POOL.

Amsterdam 7 November 1861.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Eerste Leesvergadering,

bij het Departement *Rotterdam* der **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 13 NOVEMBER 1861, des avonds ten *half acht* ure precies, in het Gebouw des Departements.

MEDEDEELINGEN wegens den Staat en de Werkzaamheden der Departements-Inrigtingen.

REDEVOERING door Mr. **J. G. GLEICHMAN**, van *'s Gravenhage*.

BIJDRAGE door Ds. **C. P. TIELE.**

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

STOOMBOOTVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL.

Voor Passagiers en Goederen.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Kapitein J. LEETHAM, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **aanstaanden Zaturdag.**

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

STOOMBOOTVAART
OP
SCHOTLAND,
voor PASSAGIERS en GOEDEREN.
Naar LEITH

het Stoomschip **VOLUNTEER**, Kapitein JOHN CAIRNS, vertrekt **Zaturdag 9 November**, des morgens vroeg.

Adres bij G. LEVINGSTON & ZOON en J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MACGREGOR, Agent te Leith.

Nederlandsche Maatschappij
TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID.

ALGEMEENE NATIONALE
TENTOONSTELLING.

Door het DEPARTEMENT *HAARLEM* der MAATSCHAPPIJ, zal op **Donderdag 14 November aanst.**, des avonds na de Plegtige Uitreiking der Eereblijken, aan de Bekroonden en verdere Genoodigden gelegenheid gegeven worden, tot het bijwonen van een

CONCERT EN VAUXHAL,

in het Locaal *de Vereeniging*, in de Bagijnenstraat.

Het **Concert** zal aanvangen des avonds ten **7** ure.

De Leden der Maatschappij hebben *vrijen Toegang* op vertoon van hun Diploma en de Bekroonden en Genoodigden op vertoon hunner Circulaire van uitnoodiging.

Namens het Bestuur,
N. J. A. TRAVAGLINO, *Voorzitter.*
F. W. VAN EEDEN, *Secretaris.*

De BONBONS DUVIGNAU

zijn het beste geneesmiddel tegen *verstoppingen, gal, slijm*, enz. enz. Zij doen den eetlust terugkeeren, maken de spijsvertering gemakkelijk, en vervangen met het beste gevolg de *purgeer-middelen, welker hevige werking dikwerf schadelijk is.* Verkrijgbaar te PARIJS, rue de Richelieu, 57. Depôts: te ROTTERDAM, bij den Heer *van Santen Kolff*, Apotheker, en te AMSTERDAM, bij den Heer *van Meurs*, Apotheker.

LET WEL!!!
Vrije Paarden- en Veemarkt,
te MIDDELHARNIS,
op Woensdag 13 November 1861,
van 's morgens 9 *tot 's middags* 1 *ure.*

Op die MARKT zal tevens door een Openbaar Ambtenaar publiek aan den meestbiedende worden Verkocht:

Een Driejarig Kastanjebruin
MERRIEPAARD.

Dit Paard is op den 23 November 1860, op de openbare Straat binnen de gemeente Middelharnis, onbeheerd gevonden.

De onbekende Eigenaar wordt tevens uitgenoodigd om zich vóór den Verkoop aan te melden bij den Burgemeester dier Gemeente, kunnende de Eigenaar gemeld **Paard** tegen betaling der kosten van oppassing en voeding terug bekomen, mits zich vóór den Verkoop aanmeldende. *Zegt het voort!*

LEESBIBLIOTHEEK.

De Kunst- en Boekhandelaar **OLDENZEEL**, Steiger, wijk 7, n°. 139, vestigt de aandacht op zijne

NIEUWE HOLLANDSCHE, FRANSCHE en ENGELSCHE
LEESBIBLIOTHEEK,

welke met de laatst uitgekomen **Werken** is vermeerderd en waarvan de CATALOGUS op aanvraag verkrijgbaar is.

BIJ HEM BESTAAT OOK GELEGENHEID TOT HET LEZEN VAN

Hollandsche, Fransche en Engelsche MAANDSCHRIFTEN.

Genoemde Boekhandelaar heeft weder ontvangen eene groote Collectie

Nieuwe STEREOSCOOPPLATEN,

benevens

PHOTOGRAPHIE ALBUMS,

in verschillende Banden.

GROOTE UITVERKOOP,
wegens Liquidatie van een Handelshuis in Duitschland.

De Heeren L. HIRSCHFELD en SCHMIDT,

uit Berlijn en Elberfeld, hebben van de beheerders eene zeer aanzienlijke, uit eene Geregtelijke Scheiding voortspruitende **Partij GOEDEREN**, afkomstig van eene der grootste Linnen-Fabrieken in Duitschland, den last ontvangen een groot gedeelte dier **LINNEN GOEDEREN** ten spoedigste **uit te verkoopen**, zoowel in het groot als in het klein, tegen Contante Betaling. Deze Goederen zijn op voorstel van den Heer HIRSCHFELD, die het genoegen heeft hier te Lande de meest uitgebreide connectiën te bezitten, in Nederland ingevoerd, en te Rotterdam, in het **Hôtel *de Arend***, Hoogstraat, schuins over de Hoofdsteeg, tot onmiddellijken Verkoop uitpakt.

Wat de hoedanigheid en deugdelijkheid dezer **GOEDEREN** aangaat, zal een onbevooroordeeld en naauwkeurig onderzoek iedereen de overtuiging schenken, dat er geene betere kwaliteit bestaat. Ten einde echter in alle opzigten het koopend Publiek een waarborg te geven, dat de **GOEDEREN**, die voor **Zuiver Linnen** verkocht worden, geen Katoen hoegenaamd bevatten,

stellen wij eene som van *f* 500 borg,

wanneer in een voor zuiver Linnen verkocht Voorwerp het minste of geringste spoor van Katoen in het Weefsel gevonden wordt. Bovendien worden als men het verlangt alle **Zuiver Linnen Goederen** tot uitdrukkelijken waarborg van zuiver Linnen te zijn, met den stempel onzer Firma gewaarmerkt.

De hierbij gevoegde Prijs-Courant zal de in het oog loopende billijkheid der zooveel mogelijk speciaal opgegeven Goederen meer dan voldoende bewijzen. De Ondergeteekenden durven ten stelligste verzekeren, dat zich wel

NOOIT WEDER ZULK EENE GELEGENHEID

tot inkoop van zoo bij uitstek deugdelijke, zoo soliede en zoo buitengewoon goedkoope **Linnen Goederen** zal voordoen. Bestellingen van Buiten worden alleen tegen *vrachtvrije* toezending van het bedrag en niet beneden de *f* 10 geëffectueerd.

PRIJS-COURANT
VAN ZUIVER LINNEN STOFFEN.

1 Stuk GRIEFENBERGER ZUIVER LINNEN, Wit Gebleekt, van 48 Ellen, a *f* 13, Fijnere Soorten *f* 14, *f* 15, *f* 16 tot *f* 18.

1 Stuk HERNHUTTER LINNEN, Grasbleek, prima kwaliteit, voor fijne Heeren- en Dames-Hemden, *f* 20, *f* 22, *f* 24 tot *f* 30.

RUSSISCH HENNEP-LINNEN, uit Riga-Hennep, zuiver met de hand gesponnen, het beste Weefsel dat bij de Linnenfabricatie bekend is, onverslijtbaar in het gebruik, voor Hemden, Beddelakens enz., egaal rond van draad, het stuk van 49 a 50 Ellen, voor *f* 16, *f* 17, *f* 18, *f* 20 tot *f* 28.

BIELEFELDER LINNEN, prima kwaliteit, a *f* 18, *f* 19, *f* 20 tot *f* 30.

KONINGSKROON LINNEN, frisch en best van soort, voor *f* 30 tot *f* 50.

KEUKEN- of VAATDOEKEN LINNEN, voor Keukengebruik, het Stuk voor *f* 4.25, *f* 4.50 en *f* 5.—.

Een TAFELLAKEN met zes groote SERVETTEN, zuiver Garen, nieuwste Patronen, beste kwaliteit, voor *f* 6; met 12 SERVETTEN en 1 TAFELLAKEN, voor twaalf Personen, zonder naad, met afgeweven Randen, *f* 12 tot *f* 16.

Stellen TAFELGOED, van het fijnste Atlas-Damast, geheel Garen, de fijnste en beste Soorten, met zeer groote SERVETTEN en extra breede TAFELLAKENS, van *f* 25 tot *f* 50 (alles zuiver Linnen).

TAFELLAKENS van zuiver Linnen, zonder naad, met de hand gesponnen Garen, puike soort, in zeer keurig schoone dessins, per Stuk, *f* 1, *f* 1.75 tot *f* 3 en *f* 4.

SERVETTEN en HANDDOEKEN, zuiver Linnen, met de hand gesponnen Garen, het half dozijn *f* 3 en *f* 3.50 tot 4 fl.

Een half dozijn zuiver LINNEN ZAKDOEKEN, met mooi gebreide Randen, voor *f* 1.25. Fijnere en de fijnste soorten *f* 1.35, *f* 1.50, *f* 1.75 tot *f* 3.50.

KINDERZAKDOEKEN, het half dozijn 75 *ct.* tot *f* 1.

Echt LINNEN BATIST ZAKDOEKEN (Batiste Claire), het half dozijn *f* 2.50 tot *f* 5.50.

Witte en Graauwe Damest TAFEL-KLEEDEN en Ontbijt-Tafellaken, zuiver Linnen, in alle grootten, in Damast, met exquise Patronen, van *f* 2 af.

Zuiver LINNEN VINGERDOEKJES, Damast, het half dozijn *f* 1.50 tot *f* 2.25.

PRIJS-COURANT
VAN HALF LINNEN STOFFEN.

1 Stuk zwaar RUSSISCH HENNEPLINNEN, gemengd, met de hand gesponnen, 50 Ellen voor *f* 12. Betere en de beste soorten voor *f* 14 tot *f* 16.

TAFELLAKENS in de voortreffelijkste Patronen, zonder naad, voor zes Personen, goede kwaliteit, voor *f* 1. Betere en grootere soorten *f* 1.50, *f* 1.75 tot *f* 3.

SERVETTEN en HANDDOEKEN, half dozijn *f* 2 en *f* 2.50.

THEEDOEKEN, prima soort, in de schoonste dessins, half dozijn *f* 1.25 en *f* 1.50.

TAFELSTELLEN met groote TAFELLAKENS, zonder naad, afgewerkte Patronen voor zes en twaalf Personen, met de daarbij behoorende SERVETTEN, van *f* 4 tot *f* 9.

DAMASTEN TAFELSTELLEN voor twaalf Personen, met groote daarbij behoorende SERVETTEN, brillante Patronen, zware kwal., van *f* 6.50.

CRINOLINEN van het beste Staal, voor *f* 1, tot van de besten met 25 rijen veeren, voor *f* 4.

Elegante HEEREN-OVERHEMDEN van Shirting en Shirting met Linnen, voor *f* 1.25 tot *f* 3.50.

FLANELLEN HEMDEN en GEBREIDE BORSTROKKEN voor Heeren, van *f* 1.50.

CHEMISETS of Halve Hemden het half dozijn *f* 1 tot *f* 2.75.

Zuiver Linnen genaaide BORSTEN met kleine Plooijen, best bewerkt, het half dozijn *f* 3.50 tot *f* 6.

KATOEN de El van 12 Cents tot de allerfijnste soorten.

THEEDOEKJES met Gekleurde Randen voor de Keuken, het half dozijn *f* 0.50.

Zoogenaamde HALVE LINNEN ZAKDOEKEN, het half dozijn voor 45 Cents tot *f* 1.25.

FLANEL goede soort de El 33 Cents.

OOGJESGOED in zuiver Linnen en half Linnen.

Hirschfeld en Schmidt,
uit Berlijn en Elberfeld.

Verkoop-Lokaal in het Hôtel *de Arend*, Hoogstraat, 10—88, schuins over de Hoofdsteeg.

ABSHAUBBIN'S
of Anti-Rumatische Watt

Vruchteloos heeft men langen tijd naar een gezocht, dat proefhoudend en krachtdadig was tegen het Rumatiek of tegen pijnen welke onder Rumatiek kan rangschikken. Eindelijk is in de

ABSHAUBBIN'S OF ANTI-RUMATISCHE WATTEN het middel gevonden, een zeker en onfeilbaar voor alle lijders welke aan deze plaag lijden ligt aan onderhevig zijn. Groot zijn daarom deringen die zij maken en de heilzame uitw die zij alom verspreiden, daar ieder die Watten, bij het ontstaan van pijn, hoe ook hetzij in vel, vleesch of gebeente, door vochten veroorzaakt, gebruik maakt, ontw van zijn pijn verlost. Geheel door Rumat stijfde lijders zijn door het aanwenden deze van hunne pijnen en stijfheid bevrijd gewo proef te nemen valt onder ieders bereik, prijs van deze heilzame Watten slechts 25 C pakje is.

Men lette er vooral, dat men de echte gewikkeld in ligt blaauw papier, waarop de aanwijzing is vermeld, benevens de namen Depôthouders en onderteekent door den Be Hoofd-Depôthouder

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de

die deze Watten o. a. verkrijgbaar heeft ge

Te Rotterdam uitsluitend bij J. H. Kelfe, Wagenstraat; A. Reynardt, Hoogstraat, bij h plein, en verder te

Amsterdam, H. J. Renken, hoek Vijgendam en Warmoesstraat.
Amsterdam, Albt. Oosterbaan, Leydschestraat, in de Vlijt.
Amsterdam, A. J. ten Veldhuys, Rapenburg.
Amsterdam, C. W. Eyfert, Vijzelstr., bij den Singel.
Amsterdam, Mej. C. J. Blank, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.
Amsterdam, J.C. Schwengel & de Greef, Rheestraat, bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.
Amsterdam, D. Aders. Prinsengr., bij de Noorderm.
Haarlem, H. J. Theunisse, Gierstraat.
Haarlem, S. M. en J. Weeveringh, Anegang.
Hoorn, Gez. Lippitz.
Alkmaar, D. Boots.
Enkhuizen, Weduwe B. Meyknecht.
Purmerend, W. en B. Wiebols.
Medemblik, Mej. Wed. E. M. Engel.
Edam, G. A. Köhne.
Schagen, S. Keet.
Nieuwediep, H.D. Schlüter.
Zaandam, M. Vriend.
Weesp, Gebr. Reckers.
Naarden, J. Essen.
Hilversum, A. Schravendijk.
Laren, W. C. Velthuyzen.
Assendelft, H. Deters.
Krommenie, Gebr. Meyding
Venhuizen, Gebr. Frese.
Westwoud, L. Appelman.
Beverwijk, B. H. Zurlohe.
Uitgeest, J. E. Z
Zuid-Scharwoude, Böttger.
Barsingerhorn, J.B.
Grootebroek, M. Lipp.tz.
De Rijp, B. D. van
Wieringerwaard, Mars.
Eijerland (Texel) Jongerling.
Burg en Omstr. Wed. Buykes.
Zwolle, M. J. Bi
Deventer, Wed. J.W. Vleeschhouwer
Kampen, J.H. ten
Enschedé, Wed. A.
Almelo, M. Slits.
Hasselt, van der
Steenwijk, K.Tim
Blokzijl, E. Bing
Oldenzaal, T. Kr
Delden, A. B. Ge
Dalfsen, R. Frij
Raalte, Mej. C. H.
Goor, A. J. Hoek
Olst, P. Hempen
Dedemsvaart, B.B
Noord-Wolde, F.A.
Wijhe, J. H. Thö
Utrecht, A. J. v. d.
Idem, M. J. C. H
Amersfoort, Philip
Wijk bij Duurstede en Kloek.
Zeyst, Wed. W. Meekeren.
Soest en Baarn, G Dijk.
Mijdrecht, Gebr.
Breukelen, J. Vl
IJsselstein, M. Ba

Rotterdamsche Schouwb

Directie: ***J. Ed. de Vries.***

VRIJDAG 8 NOVEMBER 1861

DE BEMOEIAL,

of eindelijk heeft hij het toch goed ge

Blijspel in 8 Tafereelen, vrij naar *Albini*, *Roobol.* — Gevolgd door:

ARLEQUIN,

begunstigd door den Genius der Li

nieuw groot Ballet-Pantomime, Arlequinade drijven (8 Tafereelen), met nieuwe Decorat en onder opzigt van *J. Ed. de Vries.*

Aanvang ten 7 *ure*

ZATURDAG 9 NOVEMBER 1861

Eerste Gastvoorstelling

van Mej. A. GEISTHARDT, 1e Coloratuur- aan het Kon. Hoftheater te Hanover

MARTHA,

oder der Markt zu Richmond,

groote Opera in 4 Bedrijven, van *Frie*

Muziek van *Flotow.*

Aanvang ten 7½ *ure*

Rotterdamsche Schouwb

Directie: ***J. Ed. de Vries.***

ZONDAG 10 NOVEMBER 1861

DE MINNAAR OP DE PRO

of het zonderlinge Tweegevec

Blijspel in 3 Bedrijven, naar 't Hoogduitsch *J. de Boer.* — Gevolgd door:

KOREN uit de Opera *Precio*

uit te voeren door het

Koorpersoneel der Hoogduitsche O

Tot slot:

ARLEQUIN,

begunstigd door den Genius der Li

nieuw groot Ballet-Pantomime, Arlequinade drijven (8 Tafereelen), met nieuwe Decorat en onder opzigt van *J. Ed. de Vries.*

Aanvang ten 8 *ure*

VERTREK der SPOORTREINEN
Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.
" " alleen n. 's Hage: 9.45,
" Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 6.
" 's Hage " " 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.
Aankomst te Rotterd.: 9.15, 11.30, 2.15, 5, 7.30, 8.

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 3.55 (werkd.), 5.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.),
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr. tr.), 12.40, 1.10,
Utr.n.Rott.: 6.20, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (werk
Goud. n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.25 (we
Aank. te Rott: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7 (werk

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Beyn
te Rotterdam.

rdigen tijd ligt, alsof de Regering daarmede ge- ware, alsof zij niet tegen misbruiken waakt. ar bovendien ontkent hij, dat de Regering zou toe-n aan allerlei eischen nopens de rigting; hij vraagt bewijs dat aan de eischen van één persoon in bijzonder belang is toegegeven ten nadeele van publiek belang. Aan den anderen kant toont aan dat, bij het volgen van den anderen weg, de oeping der onteigeningswet, ook waar die niet odig is, geen mindere omslag of kostbaarheid veroorzaakt. Integendeel. Hij ontkent ook beschuldiging van miskenning van het belang ingezetenen, want als de plannen opgemaakt , worden Gedeputeerde Staten over de rigting oord, en deze hooren wederom de gemeente-turen, niet in stilte maar in het openbaar, terwijl afbakening en nederlegging der kaarten op het meentehuis geschiedt. De menigte adressen over rigtingen toont genoegzaam aan dat de eigenaren t de rigting, in verband met hunne belangen, in nis worden gesteld. De ondervinding, nu reeds rkregen, bewijst dat daartegen geene bezwaren be-. Alleen langs dezen weg heeft men het in riesland bewerkt dat alle grondeigenaren, van Har-en naar Leeuwarden, hunne gronden in der minne ben afgestaan. In Noordbrabant vertoonde zich telfde opmerkelijke verschijnsel, en ook in Gelderland meer en meer toenadering gebleken. Verre van mij, t de Minister, de strekking dat de wet van 1860 subintreren voor de onteigeningswet; neen, maar ijne meening is, dat er geen twijfel kan bestaan of t publiek nut moet worden uitgesproken, omdat de orgewet dat algemeen nut reeds verklaard heeft. De Minister komt nu tot de beantwoording der

1°. Van den heer Dullert, nopens den stand der derhandelingen met het *buitenland*.

De Minister is thans in staat te zeggen dat de onder-handelingen met Pruissen en Hannover zijn *hervat*, ar hij zal zich onthouden van zich hier over den stand onderhandelingen uit te laten. Alleen dit: hij t zich dat Pruissen inzonderheid het belang zal ien van eene naauwe verbindtenis met Nederland. anneer de onderhandelingen zullen afgeloopen zijn, n hij niet zeggen. Eene opmerking wenscht de inister hier toch bij te voegen. Toen de lijn Kuilenburg amendement in de wet kwam, werd er op aan-drongen dat men niet moest vragen wat het buitenland uschte, en er zich ook niet aan moest storen, daar t niet aan ons stoorde. Thans wordt de zaak

2°. De vraag van denzelfden spreker: hoe het ge-ld is met de wet op de exploitatie?

De Minister stemt toe dat men niet kan exploiteren nder die wet, maar er valt in deze zaak ontzaggelijk t te organiseren, en de Regering heeft gemeend meer dadelijke behoefte bestond aan den aanleg n den *weg* en den voortgang der werkzaamheden, n aan de exploitatie. Toch kan hij zeggen dat hij voorstelt binnen zeer korten tijd eene wet op de xploitatie aan te bieden, die tijdig genoeg zal kunnen rden vastgesteld, alvorens van de exploitatie der oorwegen sprake zal zijn.

3°. De heer van Bosse heeft zijne nota in herinnering en zal, bij motie van orde, een voorstel doen n den zin dier nota.

De Minister heeft die nota, die hem grootendeels eft verrast, diep betreurd, gelijk hij iedere poging treuren zal om in de wet, die met zooveel moeite t stand is gekomen, verandering te brengen. dien men de spoorwegen wil, dan moet de et de Grondwet voor de spoorwegen zijn. Van daar eft de Minister in de stukken het denkbeeld verre van zich geworpen, om eenige wijziging in die wet te brengen. Zoolang hij belast is met de uitvoering van de wet, wil hij die uitvoeren zoo als zij ligt. En eene wijziging van de wet beschouwt hij als een eerste middel om die wet te verscheuren.

Dezelfde spreker heeft gewezen op het belang der finantien. Als dat punt beslissen moet, dan geldt het de geheele wet; want natuurlijk als men lijnen afneemt en andere wijzigt, kan men goedkooper spoorwegen aanleggen. Evenwel, gesteld dat dit het geval ware, dan blijft nog de vraag hoeveel goedkooper dit zou zijn. Dit kan de Minister niet beoordeelen, want dat lid heeft geene berekening in zijne nota opgegeven. Omtrent de opmerkingen van den heer van Bosse betrekkelijk de hooge zegelkosten, daaromtrent is de Minister in overleg getreden met den Minister van Finantien, ten einde de bezwaren op te ruimen in den geest van dien spreker, wiens denkbeelden hij ten deze beaamde.

4.° De heer Idserda heeft over vertraging en werkeloosheid geklaagd.

De Minister heeft met groote bevreemding, inzonderheid van eenen afgevaardigde uit Friesland, deze opmerking vernomen. Hij betuigt daarover zijn leedwezen, en vraagt den spreker, of hij wel wist wat hij zeide. Er is reeds zooveel geschied in de geheele zaak, dat zelfs het buitenland in de dagbladen zijne bewondering heeft uitgedrukt over de kracht en energie, welke de Nederlandsche Regering ten aanzien van dit groote werk ontwikkelt. Als tegenhanger van de klagt over vertraging, geeft de Minister den stand der zaak in het algemeen op dit oogenblik. Dat overzigt komt hierop neder:

a. De lijn van Utrecht naar Kuilenburg. — Daar kon niet met zooveel spoed worden te werk gegaan. Er was eerst door de Regering een andere overgang bepaald; de nieuwe moest grondig onderzocht worden. Thans is de rigting vastgesteld, en zijn de grondteekeningen als ook de plannen van de brug aan Gedeputeerde Staten verzonden, ten einde het bestuur van den Lekdijk daarop te hooren.

b. De rigting tusschen Arnhem en Zutphen. — De grondteekeningen zijn gereed, de onteigeningen zeer gevorderd, de bestekken zijn gereed en de weg kan aanbesteed worden, zoodra de onteigening afgeloopen zal zijn. De brug over den IJssel bij Zutphen is onderhanden. De aanbesteding der pijlers is geschied, en het is algemeen bekend hoe Z. M. de Koning dat groote werk plegtig heeft ingewijd.

c. Van Zutphen naar Zwolle en van Zutphen naar Enschedé is de rigting ontworpen; de besturen worden gehoord, en alle voorbereidende werkzaamheden zijn in gang.

d. De rigting van Harlingen naar Leeuwarden is ontworpen, en de onteigening zoo goed als afgeloopen. De bestekken zijn genoegzaam gereed, en de aanbesteding zal waarschijnlijk vóór het einde des jaars grootendeels kunnen plaats hebben.

e. De weg van Leeuwarden naar Groningen wordt opgenomen, en binnen zeer korten tijd ziet de Min. daarvan de resultaten te gemoet.

f. De weg tusschen Tilburg en Breda. — De onteigening is in deze maand geheel ten einde gebragt. In de volgende maand zal de aanbesteding der kunstwerken aanvangen. De brug over de Marke van Breda wordt gebouwd.

g. De rigting van Tilburg naar Boxtel is ontworpen en vastgesteld.

h. De weg tusschen Maastricht en Roermond. — De bestekken van de kunstwerken zijn gereed en de onteigening wordt krachtig voortgezet, zoodat eerlang, na den afloop van de onteigeningen, met de aanbesteding een aanvang zal kunnen gemaakt worden.

i. Die tusschen Breda en den Moerdijk. — Met de onteigening is aangevangen; de bestekken van de aard- en kunstwerken zijn gereed, en de brug over de Marke is bereids aanbesteed.

k. De weg van het Nieuwe Diep naar Alkmaar. — De grondteekeningen zijn voor een groot gedeelte opgemaakt. Voor het overige zijn alle werken, die onafhankelijk zijn van de later te kiezen rigtingen, reeds in constructie.

Nu vraagt de Minister, bij dat alles, geen lof over de groote voortvarendheid der Regering, want die lof zou aan de ijverige ambtenaren, haar ten dienste, toekomen, maar hij zegt dat, als er geen spraak van lof kan zijn, of dan niet vreemd klinkt de beschuldiging van traagheid en werkeloosheid, en als men het wil doen voorkomen alsof er niets geschied is.

Ten slotte antwoordt de Minister aan den heer Idserda, dat de verandering van rigting niet anders plaats heeft dan nadat de Gedeputeerde Staten en de belanghebbenden gehoord zijn, en dat wat speciaal de rigting van den weg tusschen Harlingen-Leeuwarden betreft, men langs de Zuidelijke lijn kon komen tot de haven van Harlingen, en dit is niet het geval langs de Noordelijke lijn. Daarom is de rigting veranderd.

Wat de opmerking van den heer Cool betreft, stemt de Minister toe dat de kortste weg niet altoos de beste is, maar hij ontkent de toepasselijkheid van dit gezegde op sommige punten, bij voorbeeld de kortere rigting van Zevenbergen op Breda.

De Minister meent hiermede voorloopig genoeg te hebben gezegd ter beantwoording van hetgeen in deze algemeene discussie is voorgekomen.

De heer *de Poorter* brengt dank en hulde aan de voortvarendheid der Regering, maar hij betoogt de wenschelijkheid om de verbinding tusschen Boxtel en de Zuid-Willemsvaart zoo spoedig mogelijk tot stand te brengen. Hij gelooft dat eerlijkheid en spoed van uitvoering der spoorwegwet het doel van allen is. Evenwel hoopt hij dat er ook met de meeste spaarzaamheid zal worden te werk gegaan, en dat het spoorwegfonds niet gebruikt zal worden om dezen of genen te begunstigen, terwijl hij speciaal inlichting vraagt nopens de bezoldiging der schatters, die op de Noord-Brabantsche lijn werkzaam zijn.

De heer *Thorbecke* heeft slechts twee korte opmerkingen, na het hooren van 's Ministers uitgebreide rede: 1°, de Minister heeft zijn stelsel van onteigening in bescherming genomen met een beroep, onder meer, op de Memorie van Toelichting tot de wet van 1851. Die gansche Memorie neemt spreker gaarne voor zijne verantwoordelijkheid. Maar de Minister heeft de vraag verschoven. De vraag die de Minister heeft behandeld, is geen vraag. De wet is duidelijk. Of de Regering bevoegd is, na verklaring van het openbaar nut en na aanwijzing bij Koninklijk besluit der te onteigenen perceelen, minnelijke beschikking te beproeven, daarover bestaat geen geschil. Maar het geschil loopt slechts hierover, of zij hiertoe bevoegd is *zonder* verklaring van openbaar nut, en *zonder* aanwijzing der perceelen bij besluit. Die vraag heeft de Minister niet behandeld.

2°, wat zal het gevolg zijn wanneer de Regering niet alle perceelen verkrijgt bij minnelijke schikking? Die vraag is van niet minder gewigt, en ook deze heeft de Minister voorbijgezien. Het gevolg zal zijn dat *dan* het Koninklijk besluit de perceelen zal aanwijzen tot onteigening, dat *dan* eerst de wet zal worden toegepast, maar dat dan ook de perceelen bij schikking verkregen, *niet* bij besluit zullen zijn aangewezen, en dat van deze het openbaar nut *niet* zal zijn uitgemaakt. Dat heeft de wet niet gewild.

De heer *van Bosse* vraagt het woord naar aanleiding van hetgeen de Minister gezegd heeft over zijne nota. Die nota had den Minister verrast. In één opzigt is die verklaring den spreker aangenaam, omdat daaruit blijkt dat de betrekking, waarin hij gedurende korten tijd tot den Minister van Binnenl. Zaken en de spoorweg-commissie stond, geen hinderpaal opleverde voor zijn onafhankelijk standpunt als lid der Kamer, hetwelk hij dus kon handhaven alsof er geen spoorweg-commissie bestond. Hij zal nu niet spreken over de verrassing van den Minister, maar alleen zeggen dat hij op zijne beurt zeer verrast is over menige mededeeling, heden door den Minister gedaan. Zeker had hij niet verwacht dat de Minister zoo zeer tegen zijne nota zou te velde trekken, en in elke wijziging der rigtingen eene poging zou zien om zijne wet te verscheuren. Spreker ziet daarin meer eene opwelling van hartstogt dan eene beoordeeling der zaak, en terwijl hij in zijne nota sprak over hartstogt en vooringenomenheid buiten de Kamer, zou het hem leed doen als hij dit ook moest toepassen op uitdrukkingen binnen de Kamer. Hij betoogt dat zijne nota niets verandert in de essentiële punten der spoorwegen, maar alleen het middel biedt om, met het oog op de finantiële omstandigheden, voor de toekomst voorzigtig te zijn. De geheele loop der zaak heeft hem overtuigd dat er bij den aanleg van spoorwegen niet naar het geld gevraagd wordt. Daar tegen komt hij op, met het oog op den finantiëlen toestand; daarom wenschte hij inkrimping. Wat zal er geschieden, als een deel voltooid is, en het geld ontbreekt om andere bruggen te maken die in het uitgebreide plan behooren? Wat nu zijne motie betreft, waartegen de Minister zich reeds bij voorraad heeft verklaard, zal hij den loop der discussie afwachten, ofschoon het opmerkelijk is dat geen lid nog zijne denkwijze heeft ondersteund. Hij zal later zien, of dit beteekent eene bevestiging van hetgeen hij reeds zeide dat, als het spoorwegen betrof, het er niet op 't geld aankwam. [De heer van Bosse heeft aan zijn voornemen geen gevolg gegeven.]

De heer *Olivier* bestrijdt de redenering van den Minister nopens de toepassing van de onteigeningswet. Hij stelt op den voorgrond dat men moet letten op de letter en den geest der wet, en dat hetgeen de Minister uit het verslag der Kamer nopens het gevoelen der meerderheid afleidde, slechts neerkwam op woordenspel. De Minister wees er op, dat de onteigening een uiterst middel is; maar dat zegt de wet zelve in art. 17: er heeft geene onteigening plaats alvorens de wet daar is die het publiek nut uitspreekt. — De Minister zeide dat de wet van 1860 de hoofdpunten der rigting aangeeft; spreker antwoordt: de wet van 1851 vordert meer, namelijk de aanwijzing der gemeenten. — De Minister oordeelde dat de Kamer niet bevoegd was over de rigting te beschikken; spreker meent integendeel dat de Kamer hare bevoegdheid ontleent aan de *wet*. De wet moet eerst het algemeen nut verklaren. — Nog merkte de Minister aan dat de Kamer zou treden op het gebied van het uitvoerend gezag. Spr. antwoordt dat de Kamer slechts regels kan voorschrijven in het publiek belang. Zij kan zich niet mengen in de aanwijzing der perceelen, maar geheel iets anders is de rigting door welke gemeenten de spoorweg zal loopen. Een ander bezwaar van den Minister was, dat er strijd van locale belangen in de Kamer zou worden overgebragt. Spr. vraagt of dit dan nu niet het geval is, en of het niet beter is dat dit hier geschiedt, waar alles openbaar is, dan bij een Departement, waar natuurlijk meer zijdelingsche invloed kan worden gebezigd. Spr. heeft wel eens gehoord dat er in het Noordhollandsche Kanaal krommingen zijn, om deze of gene plaats te ontzien, en dat men ook bij den Hollandschen spoorweg de doorsnijding vermeden

Weerkundige Waarnemingen op 7 November 1861. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
rtlepool	+ 1. 5	Z.W.	—	+ 2. 8	schoon.	slecht water.
roningen	— 3. 3	Z.W.	3	+ 6. 0	—	—
elder	— 3. 5	W.t.Z.	6	+ 7. 8	—	—
lissingen	— 1. 5	Z.Z.W.	9	+ 7. 0	—	—
aastricht	751. 2	W.Z.W.	3	+ 7. 0	—	—
rtsmouth	+ 0. 7	N.W.	sterke bries.	+ 7. 2	koud.	ruw.
ymouth	+ 0. 2	N.W.	ligte bries	+ 15. 0	bewolkt, schoon.	slecht water.
avre	— 1. 5	Z.W.	15	+ 10. 0	schoon.	ruw.
rijs	+ 0. 6	W.Z.W.	5	+ 7. 7	zeer bewolkt.	—
est	+ 0. 4	W.	0	+ 8. 2	"	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland M 3. 5 H; generaal idem Ha 5. 0 H.

Scheepstijdingen.

rouwersh. *Aangek.*
nov. *Scandinavien*, Gude, New-York
Stad Dordrecht (st.), Londen
Graafstroom, de Boer, Hellevoetsluis
Vertrokken.
Huydecoper, Blok, d.°
Maasstroom, Mellema, d.°
(W. Z. W.)
elleveet *Aangek.*
nov. *Gipsy* (st.), Londen
Johanna Elisabeth, Bakker, Koningsb.
Pioneer, Johnson, Archangel
Lady Gray, Smith, d.°
Kirstine, Meijer, d.°
Z. M. kotter *Vlinder*, Adriaanse, Vlissingen
Zeilklaar.
Ceres, de Haan, N.-York
Verwisseling, Boon, Triest
(W. Z. W.)
rielle *Aangekomen*
nov. *Seagull* (st.), Hull
Enchantress (st.), d.°
Vertrokken.
Prins v. Oranje (st.), Duinkerken
Moselle (st.), Londen
(Z.W.—W.Z.W.)
aassluis (W., buijen)
Uit zee terug.
nov. *John & Charles*, Hopkins, n. Rochester
exel (Z.W.—Z.) *Aang.*
nov. *Koning Willem III*, Zeylstra, Batavia
Almelo, Tjebbes, d.°
(vertrok 20 junij)
Nora (st.), Londen
Vertrokken.
Provincie Overijssel, Gruppelaar, Dundee
(is uit zee terug)
Terug uit zee.
Mentor, Duinker,
Amsterd. n. Soerab.
Vlie *Vertrokken*
4 nov. *Elve* (st.), Hull
5 *Charlotte*, Schluck, Stettin
Janet, Lauridsen, Kopenhagen
Willem, Kröger, Hamb.
Zierikzee *Aangek.*
5 nov. *Julia*, Hawksfield, Londen n. Rott.
Vlissingen *Aangek.*
6 nov. *Matthanja*, Christophersen, Odessa
Avon, Fisher, Taganrog
—o—
St. Helena *Vertr.*
31 aug. *Prins Maurits*, Bart, (v. Batavia) Amst.
2 sept. *Almelo*, Tjebbes, (v. d.°) d.°
Palermo *Aangekomen*
30 oct. *Rotterdam* (st.), Klasen, Messina
Livorno *Aangekomen*
31 oct. *Olga*, Castellano, Amsterdam
Scotia (st.) Richards, dito, l. v. Genua
Cadix *Aangekomen*
2 nov. *Henriette*, Dijker, Newport
Walborg, Lund, Amst.
Paimboeuf *Aangek.*
3 nov. *Eendragt*, Bos, Amst.
Belfast *Aangekomen*
6 nov. *Margrietha*, Dordt
Queenstown *Vertr.*
4 nov. *Brutto*, Palesto, Koogerpolder
Cork *Aangekomen*
4 nov. *Hendrika*, Pijbes, Smirna
Bristol *Aangekomen*
5 nov. *Pioneer* (st.), Rott.
Falmouth *Vertr.*
5 nov. *Sirene*, Schroot, (v. Havana) Bristol
Ramsgate *Binneng.*
5 nov. *Alida*, Oorburg,
Newc. n. St. Sebastiaan
London *Aangekomen*
6 nov. *Herstelling*, Duiven, Pomaron en Faro
Vrouw Anna, Croes, Workum
Uitgeklaard.
6 *Elizabeth Aaron*, Rowbottom, Rott.
Jonge Jan Margaretha, Jelies, Dordrecht
Heidewika Regina, Pekelder, Hamburg
Hartlepool *Aangek.*
5 nov. *Admiral Cator* (st.), Rott., l. v. Bridlington
Sunderland *Aangek.*
1 nov. *Kroonenburg*, v. d. Hoef, Antwerpen
Vertrokken.
4 *Martin Luther*, Wilson, Schiedam
Etje, Mooi, Malmoe
Seaham *Vertrokken*
5 nov. *Father Mathew*, Watt, Nieuwe Diep
Shields *Aangekomen*
5 nov. *Sicily*, Green, Nieuwe Diep
Anne, Purdy, d.°
Newcastle *In lading*
4 nov. *Maria*, v. Wulven, Batavia
Celt, Mann, Dordrecht
Zeelust, Holvast, Zwolle
Berwick *Aangekomen*
5 nov. *Johanna Geerdina*, Schoon, Amsterdam
Boness *Vertrokken*
3 nov. *Volunteer*, Fotheringham, Rotterdam
Antwerpen *Vertr.*
6 nov. *Concordia*, Dijk, avontuur
Hamburg *Aangek.*
5 nov. *Twee Gebroeders*, Albers, Rotterdam
Cuxhaven *Aangek.*
5 nov. *Presto*, Roelfsema, Laguna
Warnemunde *Aang.*
4 nov. *Margr. Meijering*,
de Jonge, Amsterdam
Stettin *Vertrokken*
5 nov. *Margaretha Eliza*, de Vries, Norden
Stolpmünde *Aangek.*
3 nov. *Alida Folkerts*, Mooi, Zwolle
Flora, Rönna, d.°
Dantzig *Aangekomen*
3 nov. *Vier Gezusters*, Blok, Dordrecht
Harmonie, Dik, Antw.
4 *Triton*, de Jonge, Duink.
Alida, Valk, Antwerp.
Ida, Jongebloed, d.°
Grietina, Sprik, d.°
Wilhelmine, Oortgiese, Amsterdam
Amica Manu, Peper, d.°
Hendrika, Drewes, d.°
Hooite Wicher, v. d. Leest, Londen
Belina, Pot, d.°
Gesina, Post, Leer
Pillau *Aangekomen*
4 nov. *Catharina Elisabeth*, Lass, Amsterdam
Bolderaa *Vertrokken*
31 oct. *Geertje*, Pomper, Elseneur
1 nov. *Arentina Roelfina*, Boon, d.°
Goldhoorn, Pott, d.°
Martha, Zegelken, d.°
Stad Appingedam, Prange, d.°
Jacoba Gezina, Kramer, Pernau
Wargoe *Aangekomen*
31 oct. *Wilmina*, Baas, Schiedam
Frederikstad *Aang.*
22 oct. *Dina*, Leegaard, Nieuwe Diep
23 *Phoenix*, Nielsen, Dordt
26 *Elisabeth*, Duit, Harling.
Arendal *Aangekomen*
25 oct. *Dolphijn*, Helmers, Harlingen
Bergen *Aangekomen*
24 oct. *Kleine Carl*, Ingman, Rotterd.
25 *Bergens Paquet*, Silchenstedt, d.°
Vertrokken.
23 *Cornelia*, Stasse, België
24 *Unie*, Posta, Pruissen
26 *Drie Gebroeders*, Kanning, d.°
Gothenburg *Uitgekl.*
31 oct. *Eos*, Andersen, Holl.
Christians, Bjönness, d.°
2 nov. *Walhalla*, Roed, d.°
Holbeck *Aangek.*
1—4 nov. *Marchina Gezina*, Munneke, Amsterd.
Kopenhagen *Aangek.*
3 nov. *Hermina*, Emmelkamp, Leeuwarden
Vrouw Maria, Hoekstra, Hamburg
4 *Delia*, Huizing, Grimsby
Gepasseerd.
4 *Arendina Catharina*, Leeuwes, Amsterd. n. de Oostzee
Elseneur *Aangek.*
4 nov. *Willem*, Steffens, Schiedam n. de Oostzee
Willemina Egberdina, Top, Arbroath n. d.°
Fenna Hendrika, Pot, Rotterdam n. d.°
Alida Catharina, v. d. Wal, Bergen n. Riga
Jacoba Petronella, Kampen, Newc. n. d.°
Gesina Jantina, Lohman, Koningsb. n. Rott.
5 *Lina*, Albers, Schiedam naar Riga
Catharina, de Boer, Leith n. Oostzee
Grietje Koens, Kuiper, Bilbao n. d.°
Gepasseerd.
4 *Hendrika Hillechina*, Kuiper, n. Oostzee
Prudence, Hazewinkel, d.°
Hermanna Das, Das, d.°
Margaretha, Freie, d.°
5 *Mercurius*, v. d. Veer, d.°
Tonningen *Aangek.*
1 nov. *de Hoop*, Pott, Tayport n. Kiel
2 *Barbara Jonker*, Oltmans, Alloa n. Rendsburg
Onderneming, Bekkering, Dantzig n. Bremen
Hermanna Gezina, de Graaf, Middelfahrt n. Holland
Catharina Hendrika, Faber, Assens n. d.°
3 *Alberdina*, Lever, Dokkum n. Nykjöbing
4 *Trientje*, Feddes, Amst.
5 *Johanna Christina*, Westerbrink, Sunderl. n. Flensburg
—o—

Harlingen 4 nov. Heden is uit gebrek aan levensmiddelen op de reede van Vlieland binnengeloopen het barkschip *Creis Quear*, kapit. Guillesser, met hout van Archangel n. Bordeaux bestemd. Het schip is van hier van een en ander voorzien.

Zierikzee 6 nov. Het Fransche schip *St. Louis* blijft digt en de lading wordt geregeld gelost in ligters, die naar Rotterdam geëxpedieerd worden.

Middelburg 6 nov. Het schoenerschip *Catharina Elisabeth*, k. Pander, den 1 dezer van de reede van Veere uitgezeild, is des avonds uit zee teruggekomen, doch den 5 dezer van Vlissingen weder naar Engeland vertrokken.

Londen 6 nov. Het stoomschip *City of Norwich*, ll. zondag van Tonningen alhier aangekomen, heeft in de hevige stormen van 1 en 2 dezer bijna 200 stuks vee verloren.

Hull 5 nov. De *Killarney* (st.), van Rotterdam n. Goole, is heden ochtend in aanvaring geweest met eene visscherssmak, waardoor laatstgemelde gezonken is.

—o—

Gepraaid:

8 oct., op 9° 5′ NB. en 24° 36′ WL., *Medea*, Lourens, v. Rott. n. Batavia (25 d. reis).

Door kapit. Zeylstra, in Texel binnen:
17 aug., op 35° 16′ ZB. en 23° 18′ OL., *Alexander*, Dekker.

—o—

6 november. De wind te **Deal** Z.W., hard, en te **Falmouth** stil.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
6 nov. *Jannetje*, Blokziel, Batavia
Amsterdam *Vertr.*
7 nov. *Cornelis*, Fokkes, Marseille

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 8 nov.: 1ste getijde 7 ure 39 min.; 2de get. 8 ure 3 min.

Arnhem. Waterhoogte 6 nov. 0.68 el.

Keulen. Rijnhoogte 6 nov. 3 v. 10½ d. Rijnl. (gevallen 1 d.)

—o—

Aangek. Passagiers.
Te Brouwershav.:
Van Batavia, per *Staatsraad v. d. Houven*, kapit. Heymeriks: de heeren Rijk en Arend, officieren bij de Ned. marine; de heer Severin, kapit. der O.-I. inf., en familie; de heer Lobby; vier marine-matrozen en zeven gepasporteerde militairen.

—o—

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat, blijkens bekendmaking der Haven-commissie te Drammen, tot geleide der schepen, die des nachts den stroom bij Svelvig passeren, lantarens aan de bakenstangen zijn aangebragt, in dier voege, dat de bakenstang op het eiland Tommeraas een rood, de stang beneden den berg een wit, en die in het Zuiden van het eiland Tommeraas een blaauw licht vertoont.

Binnenkomende schepen, nabij de benedenste ton gekomen zijnde, zullen het roode licht kunnen zien, hetwelk, om in het regte vaarwater te blijven, ineen gebragt moet worden met het witte licht.

Uitgaande schepen moeten, wanneer zij het licht der lantaren bij de Blinde klip (Blindeskjoer) voorbij zijn, het roode en het blaauwe licht inéén brengen, ten einde den stroom bij Svelvig veilig te passeren.

Deze lichten zullen telken jare branden in de maanden maart, april, september, october, november en december. van één uur na zons-ondergang tot één uur vóór zons-opgang.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 4 v. Borox, Schleussner en Stängle; 20 k. Gom, 25 z. Cacao en 3 k. Schellak, Lenders en Co.; 9 coll. Diversen, 1 partij Horens en 18 v. Traan, C. Hemmann en Co.; 6 v. Koffij, C. L. Ringrose en Co.; 15 k. Schellak en 3 k. Gom, Schmitz en Fassbender; 8 v. Koffij en 3 coll. Elastiek, J. H. Claus en J. Raulino; 15 k. Was, J. B. Crol en Co.; 100 b. Gom, 10 z. Cachou en 15 v. Traan, A. T. Sölling en Co.; 2 b. Huiden en 3 coll. Koopm., Boomer en Co.; 6 b. Zijde, F. A. Voigt en Co.; 2 k. Phosphorus, W. A. Koorevaar; 4 v. Ale, J. Gibson; 1 k. Mostaard, G. P. Ittmann en Zn.; 1 k. Koopm., Preston en Co.; 1 p. Boeken, P. M. Bazendijk; 1 v. Cement, L. v. Haften; 54 b., 44 v., 10 k., 3 p. en 64 coll. Koopm., Order.

LEITH, Volunteer, John Cairns. — 47 b. Garen enz., C. L. Ringrose en Co.; 150 t. IJzer, Lenders en Co.; 39 t. dito, A. T. Sölling en Co.; 110 t. dito en 7 b. Linnen, v. d. Kun en van Schelle; 25 b. Graszaad, C. Hemmann en Co.; 13 b. Garen enz., J. B. Crol en Co.; 140 v. Haring, H. Braakman en Co.; 1 v. Glas, J. Bos en Zn.; 6 v. Bier, J. M. de Mann; 14 k. Schoenen, Wolff en v. Buren; 4 k. dito, G. P. Ittmann en Co.; 53 v. Bier, P. A. van Es en Co.; 1 b. Garen, J. H. Claus en J. Raulino; 8 b. Koopm., J. M. Goppel; 5 v. Bier, H. Leygraaf; 6 v. dito, B. J. P. Fritschy; 2 v. dito, Reckers en Co.; 12 v. dito, A. C. Legel, te 's Hage; 8 v. dito, F. Staade, te 's Hage; 150 t. Gietijzer, Order.

BERGEN, de Vlinder, B. G. Lambach. — 2413 waag Stokvisch, P. van Rossem en Zn.

Amsterdam.

SURINAME, Juno, Roszberger. — 117 v. Suiker, G. C. Bosch Reitz; 40 v. dito, A. A. Roepel; 68 v. dito, Wed. van Hasselt en Co.; 16 v. dito, P. P. Wachter en Zn.; 22 v. dito, Rothuys en Co.; 40 v. dito, P. Poel en Zn.; 25 v. dito, Bunge en Co.; 24 b. Katoen, Charbon en Zn.; 10 v. Suiker en 26 st. Hout, Order.

heeft van de plaats van een lid der Kamer, wiens oppositie men vreesde. Spr. besluit dat de onteigeningswet nu, noch naar de letter, noch naar den geest wordt uitgevoerd, en dat de uitlegging van den Min. in strijd is met de wet.

De heer *Dullert* komt terug op de onderhandelingen met het Buitenland. Hij constateert dat er nu één jaar is verloren, en hoopt dat de schade ingehaald zal worden. Hij gelooft echter dat, als wij geen opoffering doen, de aansluiting niet tot stand zal komen. Hij komt terug op zijn aandrang aangaande de wet op de exploitatie, in verband met de zienswijze der Regering in de Memorie van Toelichting, waarbij die wet wel wat op den achtergrond was geraakt.

De heer *Idserda* antwoordt wat hem betreft, dat het algemeen bekend is dat vóór de komst des Ministers in Friesland niets beslist was nopens de lijn van Harlingen; hij had dus regt over vertraging te spreken. Nu is het mogelijk dat buitenlandsche dagbladen aan de Regering hunne bewondering en lof te kennen geven over hare voortvarendheid, maar het is te betreuren dat daarin alleen onze lof verkondigd wordt. Hoe dat zij, hij hoopt spoedige uitvoering der werken; dit is beter dan groote woorden.

De heer *Betz* bespreekt de begrooting zelve. Welk is haar karakter, hare beteekenis? De Minister heeft in der tijd eene gespecificeerde begrooting toegezegd. Nu hebben wij eene begrooting, waarvoor de gelden reeds zijn toegewezen bij de gewone begrooting. Wij ontvangen de begrooting voor 1861, nadat 10 maanden verloopen zijn; de begrooting heeft dus betrekking op iets wat reeds *verrigt* is. Zij is bij gevolg niets anders dan eene schijnvertooning. Wordt zij b. v. afgestemd, de Regering heeft toch de 10 millioen ter beschikking gehad. Wat het karakter der begrooting betreft, mist zij het hoofdvereischte, namelijk *waarheid*. Het is dus geene begrooting; het is niets dan de verdeeling eener som van 10 millioen, loopende zelfs over meer dan een jaar. Deze begrooting bevat doorloopende onwaarheden: b. v. de post voor den Noordhollandschen spoorweg van ƒ 1.205,400, waarvan bijna niets is uitgegeven. Kan nu de Regering vorderen dat men tastbare onwaatheden bij de wet zal bekrachtigen? Is de wet niet te heilig om wat onwaarheid is tot waarheid te decreteren?

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* beantwoordt nog de vorige sprekers. Op den voorgrond moest hij stellen dat tot zijne verbazing het woord *goochelspel* is gebezigd. De Regering is, vooral buiten de Kamer, gewoon aan allerlei insinuatiën, maar hij geeft het regt niet aan eenig lid om hier van goochelspel te spreken. De Regering wil waarheid en regt, en toch is het woord goochelspel gebezigd door een afgevaardigde uit Rotterdam.

(Van onderscheiden zitplaatsen: Neen, neen, *woordenspel*.)

De Minister hervat dat ook dergelijke uitdrukking onverdiend is, vooral indien het slaat op eene opvatting van het gevoelen der Kamer uit een sectieverslag. Zijn die stukken 766, dat men daaruit steeds het juiste gevoelen kan opmaken, daar er dikwerf gesproken wordt over „eenigen" en „sommigen," en veelal ook van „men."

De Minister komt vervolgens terug op de questie der onteigening en handhaaft zijne vroeger ontwikkelde meening en opvatting. In antwoord op den heer de Poorter zegt hij dat de Regering bij de uitvoering van de werken zoo spaarzaam mogelijk zal te werk gaan.

Den heer Betz moet de Minister herinneren aan wat er gebeurd is. Aanvankelijk was op de begrooting gesteld eene som van ƒ 10,000.000. Daartegen had de Kamer bedenking, en de Regering heeft die gedeeld, begrepen dat de Kamer gelijk had. Zij wilde de bijzonderheden kennen. Wat kan nu deze begrooting anders zijn dan de specificatie van de posten dier gezamenlijke ƒ 10,000,000? — Nu zegt de spreker, dat die begrooting is eene tastbare onwaarheid, omdat men niet al kan uitgeven wat voorgesteld wordt. Als dat opgaat, dan is elke begrooting eene onwaarheid; want dat geschiedt meermalen. En juist op het art. 20, Noordhollandsche lijn, zijn werkelijk reeds uitgaven gedaan, schoon niet alle waarop aanvankelijk gerekend was.

De algemeene beraadslagingen worden nu gesloten en die over de afzonderlijke artikelen aangevangen.

Art. 1 wordt *aangenomen*. — Nopens art. 2 maakt de heer *van Hoëvell* de aanmerking dat de ingenieurs van den waterstaat, gedetacheerd bij de spoorwegen, veel aanzienlijker tractement hebben dan de ingenieurs in gewone dienst, doordien zij extra toelagen hebben. Hij acht dit onbillijk jegens de andere ambtgenooten, en vraagt waarom de schatkist daarmeê bezwaard wordt?

De *Minister van Binnenl. Zaken* antwoordt, dat het hier betreft, 1°, werken, waartoe groot vertrouwen en veel bekwaamheid noodig zijn; en 2°, dat de bedoelde ingenieurs missen de voordeelen van toelagen der provinciën, gemeenten en particulieren, welke zij genoten vóór dat zij gedetacheerd waren.

De heer *van Hoëvell* vraagt of dan die gewone ingenieurs niet evenzeer vertrouwen en bekwaamheid behoeven. Voor 't overige zou hij niet klagen, zoo niet de maatregel van extra toelagen, in grootere mate dan de particuliere voordeelen die zij genoten, tot *moedeloosheid* bij de overigen aanleiding geeft.

De *Minister van Binnenl. Zaken* moet verklaren, dat hij van die moedeloosheid niets weet.

Art. 2 en de onder-artikelen 1—8 worden zonder discussie aangenomen.

Bij het onder-artikel 10 (*materieel voor het vervoer*, 3 ton) wordt door de heeren Dullert, van Heukelom en Duymaer van Twist de questie der exploitatie besproken. Zij zien in dit artikel een werkelijk praejudice nopens het vraagpunt der exploitatie van Staatswege, of zoo als de heer Duymaer van Twist zeide, dat, als die post aangenomen wordt, de Kamer dan als 't ware *aan 't lijntje zal zijn*.

De *Minister* drong ten sterkste aan op het behoud van dit artikel, dat z. i. niets praejudicieert. — Hij wil wel verklaren dat zijn denkbeeld is, om de *exploitatie* aan de *particuliere onderneming* te gunnen, maar niet *à tout prix*, en als dit niet kan, zal de Staat de exploitatie op zich nemen, opdat hij niet overgeleverd zij aan de discretie van particuliere maatschappijen. Daarom is 't noodig dat het materieel aanwezig zij, omdat de Staat anders gedwongen zou zijn tot groote opofferingen. — Bovendien hoopt hij dat de begrooting der spoorwegen voor 1862 spoedig zal kunnen worden aangeboden; hij zou zelfs gaarne zien dat die vóór het winter-reces kon tot stand komen; maar de wet nopens de exploitatie kon nog niet gevorderd worden, die is van te grooten omvang.

Hierna is het 10de onder-artikel van art. 2 *aangenomen* met 37 tegen 22 stemmen. — Tegen de heeren: Westerhoff, Dullert, Meeussen, van der Linden, Mackay, Hugenholtz, Heemskerk, Hoynck van Papendrecht, Poortman, van Hoëvell, Kingma, Olivier, van Heukelom, Duymaer van Twist, Betz, Gevers Deynoot, v. Zuylen v. Nyevelt, Blussé, Mensonides, Nolthenius, Voorthuysen en Thorbecke.

Bij het ver gevorderd uur wordt de verdere beraadslaging verdaagd tot morgen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van dingsdag 5 dezer zijn ingekomen twee adressen ten voordeele van het wetsontwerp wegens den spoorweg van Leyden naar Woerden, als: van de Kamer van koophandel en fabrieken te Schiedam, en P. Schoenmakers en andere ingezetenen van Nieuwveen. — Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

Verhooging der begrooting voor het Fonds, voortspruitende uit koopprijzen van Domeinen voor het dienstjaar 1860.

Het eindverslag over dit wetsontwerp is van dezen inhoud:

„Bij gelegenheid van het onderzoek in de afdeelingen van het wetsontwerp tot verhooging der begrooting voor het Fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, dienst 1860, hebben eenige leden aangedrongen op vergemakkelijking van den afkoop van domaniale tienden. Zij hadden daarbij niet zoo zeer het oog op de voor dien afkoop voorgeschreven formaliteiten, als op de weinige medewerking, welke de afkoopers wel eens bij de met de administratie belaste ambtenaren ontmoeten. Eene aansporing van dezen tot hulpvaardigheid, om, zoo noodig, inlichtingen te geven en de voorschriften toe te passen, alleen in den geest der wet van 29 augustus 1848 (Staatsblad n°. 39), welke de strekking heeft om dezen afkoop te bevorderen, kan welligt hare nuttige zijde hebben. Eenvoudige landlieden laten zich ligtelijk afschrikken, wanneer zij aanvankelijk op moeijelijkheden of gebrek aan medewerking stuiten.

„De Commissie van Rapporteurs is van oordeel geweest, met de mededeeling dezer opmerking in een *Eindverslag* te kunnen volstaan."

Rapporteurs over dit ontwerp zijn de heeren Beens, van Lynden, van Voorthuysen, van Nispen van Sevenaer en van Franck.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van donderdag 7 november.

In deze zitting zijn ter behandeling in de volgende vergadering aan de orde gesteld de rapporten der verschillende commissien op de volgende voorstellen van Gedeputeerde Staten: 1°, omtrent het aan Ged. Staten gerenvoijeerd verzoek van bestuurders der inrigting voor doofstommen-onderwijs te Rotterdam, om verhoogd subsidie ten behoeve dier inrigting; 2°, nopens de aanvrage van de gemeente Kralingen, om vermindering van haar aandeel in de kosten van stichting eener tweede school en onderwijzerswoning; 3°, omtrent het verzoek der gemeente Nieuwpoort, om subsidie tot inrigting van de kom der gemeente tot eene vlugtplaats voor menschen en vee bij doorbraken; 4°, tot het uitloven van medailles bij tentoonstellingen van land- en tuinbouw, nijverheid en beelden de kunsten.

Hierna is in de eerste plaats beraadslaagd over het rapport der commissie nopens de voorstellen van Ged. Staten, omtrent het verleenen van tegemoetkomingen aan de gemeenten Aarlanderveen en Noordwijkerhout, in de gewone kosten van het lager onderwijs. Overeenkomstig het rapport is besloten: aan de gemeente Aarlanderveen geene tegemoetkoming te verleenen, doch aan de gemeente Noordwijkerhout voor het jaar 1861 en vervolgens, tot wederopzegging toe, eene tegemoetkoming te verleenen van ƒ 200, voor de helft door het Rijk, voor de wederhelft door de provincie te dragen. — Vervolgens is behandeld het rapport der commissie nopens de voorstellen van Ged. Staten omtrent de aanvragen van de gemeenten Charlois, 's Gravesande, Nieuwerkerk a/d IJssel, Sluipwijk en Spijkenisse, in de kosten van aankoop, opbouw of herstel van scholen en onderwijzerswoningen. Bij deze gelegenheid is weder breedvoerig besproken de vraag, of men subsidie zou verleenen aan die gemeenten die geen schoolgeld heffen. Door den heer Pincoffs werd het voorstel gedaan, dat de Vergadering eerst zou beslissen over de vraag, dat geen subsidie voor het onderwijs wordt verleend zonder dat er schoolgeld wordt geheven door de gemeenten die subsidie aanvragen. — Op voorstel van den heer de Jonge werd besloten dit voorstel te stellen in handen eener commissie, om daaromtrent zoo spoedig mogelijk rapport uit te brengen. — Die commissie werd zamengesteld uit de leden der beide commissien die tot nu toe omtrent de aanvragen der verschillende gemeenten hadden gerapporteerd, met toevoeging van den heer Pincoffs.

Ingevolge dat besluit, werden de verzoeken der gemeenten 's Gravesande en Spijkenisse (alwaar geen schoolgeld wordt geheven) aangehouden.

De verzoeken der gemeenten Charlois, Nieuwerkerk en Sluipwijk zijn toegestaan, en mitsdien beslist dat die gemeenten in de genoemde kosten zullen betalen, *a*, Charlois ƒ 2100; *b*, Nieuwerkerk ƒ 3000, en *c*, Sluipwijk *nihil*.

De Vergadering is hierna gescheiden tot morgen ochtend ten 10½ ure.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 7 November.

OVERLEDEN: A. van Zijl, vrouw van C. Jacobs, 54 j. — A. F. Kesnich, z., 3 m. — L. Presburg, d., 5 d. — J. G. Gorlag, z., 1 j. — C. Corne, jd., 38 j. — H. Schippers, z., 1 m. — L. Sitskoorn, z., 1 j. — H. A. Beltjes, z., 6 m.

BEVALLEN: P. Crama, geb. Knor, levenl. z. — T. Boonstoppel, geb. de Vos, d. — T. C. Steen, geb. Huysmans, d. — C. Brandenburg, geb. van Oort, z. — M. A. van Dam, geb. van Leeuwen, d. — H. Bijl, geb. Kruysifiks, d. — M. van Staaten, geb. van Duyn, d. — A. Bourgonje, geb. Dijkers, d. — J. M. Nonnekens, geb. van As, d. — M. E. van der Most, geb. Schulte, z.

Beursberigten.

ROTTERDAM 7 November.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.		63⅜		
Spanje...	Oblig., 3 nu 2	„	41½		
„	Binnenl. a 6/m. 3	„	47⅜		
„	Certificaten...	„	6 1/16	6⅛	6⅛
Portugal..	Obl. 1856 7/9. 3	„	45 11/16		
Rusland..	Obl. bij Stieglitz 4	„	74¼		
„	Obl. bij St. 1855 5	„	93¾		
„	Spoorw. Aand. 5	„	189¾		
Oostenr...	Obl. in Metal. 2½	„	23 13/16	23⅞	23 13/16
„	dito dito 5	„	45½	45 9/16	45½
„	dito Nationale 5	„	54⅝		
Venez....	Obligatien.......3	„	20⅞		
„	dito 1½	„	11		
Grenada...	Uitgestelde.....1	„	5½		
Mexico...	Obligatien....3	„	26 13/16	26⅞	26 13/16
Equador..	Obligatien....1	„	15¼		

De prijzen toonden heden over het algemeen slechts weinig verschil bij gisteren, terwijl de handel niet zeer belangrijk was.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 63¾; Nederl. Stoomb.-Maatsch., 67¾. Spanje, Certificaten-Coupons, 6⅛, 6¼, 6 5/16, Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 45 11/16. Rusland, Spoorweg-Aandeelen, ƒ 189¾. Oostenrijk, Metalliek Oude, 5 pc., 45½; dito Nationale, 5 pc., 54⅝.

AMSTERDAM 7 November.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld	2½	pCt.	63 9/16	63 11/16	63⅝
„	dito dito	3	„	76⅛	76 3/16	76 3/16
„	dito dito	4	„	99⅛	99 3/16	
„	Amort. Synd.	3½	„			
„	Hand. Maats.		„	138¼		
„	O.-I. Leening	4	„			
„	Holl. Spw....	4	„	88¾		
„	Rijn dito....	4½	„	99⅞		
„	M. van Weld.	4	„			
België, ..	Cert. Rothsch.	2½	„			
Frankrijk,	Certificaten..	3	„			
Spanje...	Buitenlands..	2	„	41 13/16		
„	dito	3	„	50¼		
„	Binnenlands.	3	„	47⅝	47¾	
„	Amort. Schuld		„	17½	17 11/16	17 9/16
„	Bew. v. Coup.		„	6½	6¼	6 5/16
Portugal,	Obligatien..	3	pCt.	46¾		
„	dito 1856/59	3	„	45⅝		
„	dito Uitgest.		„			
Rusland,	Ob. *Hope en C.*	5	„	102⅛		
„	dito 1828/29..	5	„	101⅛		
„	Cert. 1831/33	5	„			
„	d.° 1840.....	4	„	74⅞		
„	d.° *Stieglitz*..	4	„	74¼		
„	d.° d.° Nieuwe	5	„	82	82⅛	
„	d.° d.° 1855 N.	5	„	93 11/16		
„	d.° te Lond.	4½	„			
„	d.° v. Assign..	6	„	54⅞		
„	Inschr. dito..	6	„			
Polen, ..	Aand. 1835...		„			
„	Oblig.	4	pCt.	75⅜		
Pruissen,	Oblig.	4½	„			
„	dito 1859....	5	„			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	„	54½		
„	d.° dito	4	„	42¾		
„	d.° Met. Oude	5	„	45⅝	45¾	45½
„	d.° N. te Ams.	5	„	68⅞	68¾	
„	d.° Nat. Met.	5	„	54⅝	54 11/16	54 11/16
„	d.° Metalliek.	2½	„	23 13/16	23 13/16	23⅞
„	W. Ad. ƒ 250	4	„	190		
Brazilië,	1824½, £ 100	5	„	99⅛		
Equador,	£ 100	1	„			
Venez., ..	Obligatien...	3	„	20⅞	20 15/16	
„	Uitgestelde..	1½	„			
Grenada,	Obligatien...	4½	„			
„	Uitgestelde..	1	„	5⅜	5½	
Mexico, ..	Obligatien...	3	„	26¾	26 13/16	
Illinois	....	7	„	85		

Rusland, Cert. te Lond., 1859, 3 pc., 59⅜, 59½, 59½; dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 89⅞; dito Spw.-Actien, 5 pc., 189½, 190¼, 190. Polen, Spoorweg, 4 pc., 71, Weener Bank-Actien, ƒ 629, ƒ 630, ƒ 630; dito Aand. 1860, 5 pc., 351½, 352, 351½. Brazilie 1852, 1858 en 1860, 4½ pc., 90¼. Philad., bij Hope en Co., Lr. A. ƒ 89; id. Lr. B, ƒ 91½. Grenada, 2 pc., 20; dito gest. 9¾, 9⅞. Griekenl., 1825, 5 pc, 6¼, 6 5/16.

Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pc.

Terwijl voor de Holl. fondsen eenige meerdere vastheid bestond was er weinig omzet in buitenl. Rusland 3 pc. en Spaansche alleen waren iets williger.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63⅝. Spanje, 2 pc, 41 13/16; dito binnenl., 3 pc., 47 5/16 a ⅜. Oostenr., Metall., 5 pc., 45½; id. Nation., 5 pc., 54⅝, 54 11/16.

Prijzen der Coupons: Metall. ƒ 21.30; dito Nation. ƒ 29.10; Napelsche — ƒ; div. Eng. per £ ƒ 11.85; 3 pc. Eng. Russen ƒ 11.85; Fransche ƒ 56 1/16; Belgische ƒ 56 7/16; Pruiss. ƒ 35; Spaansche Piasters ƒ —; dito Coup. per fr. —; Hamburg Russen ƒ 32 11/16; Russen in Z. R. ƒ 33 1/16; Pools. in fl. 27½; Pap. Roeb. —; Dollars ƒ —.

Speciekoers. — Gouden Specien per Stuk. N. Dukaten ƒ — a ƒ —; Oude ger. d.° ƒ 5.55 a ƒ 5.65; Tien Gulden St. ƒ 9.80 a ƒ 9.90; d.° Eng. Sover. ƒ 11.90 a ƒ 12; d.° Pist. ƒ 9.60 a ƒ 9.70; St. van 20 fr. ƒ 9.35 a ƒ 9.45; Baren Goud en Specien ƒ 11 a ƒ 12 pc. a ƒ 1442.60 per N. ℔ fijn. — Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn. Fijne Drittels ƒ — a ƒ —; dito Bar. 1000/1000 950, Zilver van 900 a 850; dito van 800 a 700, dito van 600 a 500, dito van 400 a 300, — ƒ 104.20 a ƒ 105. — Zilveren Specien per Stuk. Pilar. Piast. ƒ 2.55 a ƒ 2.60; Fr. Kroonen ƒ 2.70 a ƒ 2.75; St. van 5 fr. ƒ 2.33 a ƒ 2.36; Brab. Kroonen ƒ 2.65 a ƒ 2.70; Pruiss. Daalders ƒ 1.75 a ƒ 1.78.

LONDEN 6 November.

3 pc. Cons. cont.	93⅛ a	93	3 pc. Peru	80	-	82
id. id. op tijd..	93⅛ -	93	4½ pc. id. Urib..	94½	-	96
5 pc. Oostenrijk	65 -	70	id. te New-York	88	-	90
dito 1859..	65 -	70	3 pc. Portugal..	46	-	48
4½ pc. België...	96 -	98	5 pc. Rusland ..	101½	-	—
5 pc. Braz. 1824	99 -	101	4½ pc. idem....	92	-	93
id. 1839/59....	99 -	101	3 pc. idem....	59¾	-	60¼
id. 4½ pc. 1852..	92 -	93	3 pc. Spanje...	50¼	-	50¾
idem 1858......	92 -	93	2 pc. idem.....	41¾	-	42
6 pc. Buen.-Ayr.	88 -	92	idem Amort....	16¾	-	17¼
6 pc. Chili.....	101 -	103	id. Cert. Coup..	5¾	-	6¼
3 pc. idem.....	69 -	71	5 pc. Sardinië..	82	-	83
5 pc. Denemark.	— -	—	6 pc. Turkije...	79¼	-	79¾
3 pc. idem.....	82 -	84	idem Nieuwe. .	67¼	-	67½
2½ pc. Holland.	64 -	65	4 pc. idem.....	101½	-	102½
4 pc. idem.....	99¾ -	101	3 pc. Venezuela	22	-	23
Equador.......	15 -	16	idem Uitgest...	11	-	12
id. Land-warr.	— -	—	Wissel Amst. kort.	11.18½	a	19½
3½ pc. Grenada.	9 -	10	idem 3 m......	12.½	a	12.1
id. Uitgestelde.	5½ -	6	idem Rott. 3 m..	12.½	a	12.1
3 pc. Mexico...	28½ -	27¾	idem Parijs kort.	25.27½	a	32½
4½ pc. Peru....	97 -	99	idem 3 m......	25.62½	a	67½

De Engelsche fondsen bleven williger en van buitenl. waren vooral Mexicanen meer gezocht.

PARIJS 6 November.

Frankrijk 3 pc. a cont. 68.30, 68.55; dito op ultimo 68 30, 68.60; dito 4½ pc. a cont. 95.75, 95.90; dito op ultimo 96; Bank-Actien 2905, 2910. Crediet Mobilier 712.50, 722.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 398.75. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. 41½; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito Nieuwe 48½; dito binnenl. 3 pc. 47½; dito Passive —. Oostenrijk 5 pc. —.

In alle Fransche fondsen heerschte veel betere stemming. Van buitenl. waren alleen Italiaansche iets minder gewild.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 7 November.

2 maanden.		Kort.
Londen....	11.85	11.90
dito 3/m..	11.82½	—
Parijs.......	55⅞	—
dito 3/m..	55½	56 7/16
Bordeaux.	55½	56 3/16
Hamburg.	35	35¼
dito 3/m..	34 15/16	—
Petersb. ..	162	—
Livorno...	45¾	—
Genua	45½	—
Napels.....	77½	—
Antwerp...		½
Berlijn......		175.
6 weken.		**Kort.**
Frankfort.	99⅞	—
Augsburg.	99⅝	—
Weenen...	83½	—
Triest......	83⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 7 November.

2 maanden.			zigt.	
Londen....	11.85	p	11.90	g
Parijs.......	55⅞	g	56⅛	g
Bordeaux.	55⅞	g	—	g
dito ½/m.	56⅛	g	—	g
Hamburg.	35 1/16	g	35 5/16	g
Genua	46 1/16	g	—	g
Livorno...	46	g	—	g
Napels.....	78	g	—	g
3 maanden.			**zigt.**	
Madrid	238	g	—	g
Cadix......	239	g	—	g
Sevilië.....	234	g	—	g
Bilbao......	235	g	—	g
Lissabon ..	41½	g	—	g
Porto.......	41¾	g	—	g
Petersb...	163	g	—	g
6 weken.			**zigt.**	
Weenen...	83½	g	—	g
Augsburg.	99½	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 7 November.

Granen. Verkocht: Rogge, 152 ℔ Nieuwe D... ƒ 272; 150 ℔ Petersburger ƒ 260; 145 ℔ Ar... ƒ 248, ƒ 250; 141 ℔ Arendsburg ƒ 244. Gent, ... Pernau ƒ 215.

SCHIEDAM 7 November.

Granen. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Pernau ƒ 24... ƒ 250 6/w.; 143 ℔ Libau ƒ 236 6/w.; 144 ℔ d.° ƒ ...

Moutwijn, per Ned. Vat zonder fust ƒ 12...
Jenever, „ „ „ „ „ . 13...
Amst. Proef „ „ „ „ „ . 19...

Alles zonder de belasting.

Spoeling per Ketel .... ƒ 1...

NB. In het Marktberigt van gisteren staat: ... Libau ƒ 244 6/w., dit moet zijn: 144 ℔ Libau ƒ ...

DELFT 7 November.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest ƒ 53 ... ter markt zijn verkocht 33/4, 538/8 en 95/16.

DORDRECHT 7 November.

Granen, Zaden enz. Jar. Zeeuws., Vlaams. en ... Tarwe wordt schaarsch en blijft grif te verkoopen; ... daarentegen traag en iets lager afgegeven; Zomer ... weinig aangevoerd en begeerd; Jar. Zeeuws., Vl. en O... ƒ 11.40 a ƒ 11.80; idem afwijkende en geringe ... a ƒ 11; N. Zeeuws., Vl. en Overm. ƒ 11.60 a ... idem Zomer ƒ 10.50 a ƒ 11.50. Rogge. Jar. en N. ... Vl. en Overm. weinig ter veil en prijshoudend; Jar. ... Vl. en Overm. 1860 ƒ 7.80 a ƒ 8.20; N. dito 1861 ... a ƒ 9.20; buitenl. soorten met meerder handel, ... O. Arch. ƒ 245; 146 ℔ O. St. Petersb. ƒ 250, en ... N. dito ƒ 243. Gerst. Overm. en Zeeuws. met ... aanvoer flaauw; Winter 10 en Zomer 20 c. lager ... Zeeuws., Flakk. en Overm. Winter ƒ 6.20 a ... Zomer dito ƒ 6.20 a ƒ 6.80. Spelt onveranderd, ... gevoerde Overm. partijtjes hebben ƒ 4.20 a ƒ 4... kwaliteit opgebragt. Haver. Inl. Voeder en ... genoteerde prijzen geplaatst; Zeeuws. en Inl. Voeder ... a ƒ 3.40; Dikke dito ƒ 3.80 a ƒ 4.30. Boekweit ... aangevoerd en wel te verkoopen, per 2100 Ned. ... bij partij van ƒ 225 tot ƒ 228 naar kwaliteit ... Paardenboonen willig, de aangevoerde Zeeuws. en ... zijn naar deugd van ƒ 9 tot ƒ 8 betaald. Duiven... Enkele partijtjes uit het Overm. ter markt zijn ... tot ƒ 9 verkocht. Witte Boonen prijshoudend, ... en Walch. van ƒ 12 tot ƒ 14 verhandeld. Bruine ... Zeeuws. en Vl. weinig aangevoerd en tot hooger ... ƒ 16 tot ƒ 14 verkocht. Blaauwe Erwten onver... Zeeuws. en Overm. golden ƒ 12.80 tot ƒ 11.80 ... kook. Witte Erwten opgeruimd. Koolzaad traag ... puik Overm. is £ 74, dito extra puik gestort ... Zolder £ 76 ingewilligd. Op 9 vat was hetzelve ... maand tot £ 76½ en April 1862 tot £ 78½ aan... Lijnzaad zonder handel en tot verlaagde prijzen ... boden; 114 ℔ Odessa tot ƒ 385 en 116 ℔ Berdi... ƒ 390 te koopen. Inlandsch Zaai-Lijnzaad was ... Zeeland en het Overmaassche aangevoerd en ... 10 c. hooger gereeden aftrek, als 1ste soort ƒ 5 ... en 2de soort ƒ 4.50 tot ƒ 4.70 per Dordtsch ach... of 31½ koppen. Kanariezaad niet aangevoerd, ... de waarde van hetzelve ƒ 12 tot ƒ 11 naar ... Raapolie lager afgegeven; vlieg. en 1 Dec. tot ... gedaan, 1 Mei tot ƒ 42½ aangeboden. Lijnolie ... en merkelijk lager te koopen; vlieg. tot ƒ 35 met ... verkoopers. Raapkoeken met meerder voorraad ... afgegeven. Lijnkoeken tot vorige prijzen verkocht. ... Raapkoeken ƒ 88, ƒ 90, idem Lijnkoeken ƒ 138, ... en Zachte idem ƒ 145, ƒ 150, per 1040 stuks.

GOUDA 7 November.

Veemarkt. Met aanzienlijken aanvoer van 7... stuks Hoornvee, die slechts gedeeltelijk tot ... verkocht is. Het Noord-Hollandsche Vee was ... te verkoopen.

AMSTERDAM 7 November.

Suiker. Van Ruwe zijn afgedaan 336 kr. Java ... tot ƒ 1 onder September, van boord; 546 kr. dito ... opgeslagen, gedeeltelijk slap tot ƒ 31¾, en 4494 ... Manilla, per Avance, tot ƒ 27 opgeslagen.

Granen. Heden van Rogge bij partij verkocht ... Archangel ƒ 254.

Roggemeel. Tegen maandag eerstk. in veiling ... slagen 300 balen Stettiner.

LONDEN 6 November.

Suiker met goede vraag tot vaste prijzen; ... bruine 31/6. Geraffineerde met redelijke vraag ... derd. — *Koffij.* Native Ceylon op nieuw hooger, ... mooi ord. 69/ a 70/6; Plantation vast, laag en ... good blank groen 77/ a 81/6, laag en middl. g... achtig 74/ a 79/. — *Cacao.* Grijsachtig rood Tri... a 65/. — *Thee* prijshoudend. — *Rijst* stil. — ... Nootmuscaat flaauw; klein en middl. 10 d. a 1/... ord. 8 a 9 d. Zanzibar Nagelen flaauw, goed ... *Vruchten.* Sultana Rozijn 51/ a 52/, roode 39... 44/. Malaga Vijgen 24/, Turksche 28/ a 85/. — ... *nille* in de mindere soorten 1 d. hooger. — *Indigo* ... hooger. — *Jute* stil, laag a middl. 5/ a 10/ ... *IJzer.* Schotsch Giet- 49/4. — *Katoen* met goede ... *Olien.* Lijn- vast 35/; Raap- stil 43/6; Patent 47/... Cocos- prijshoudend, Ceylon 50/, Cochin 50/6 ... Palm- prima 45/6; Terpentijn- hooger 70/. — ... loco 52/. oude 51/, tot ult. December 51/9 a ... 52/3, Voorjaar 53/.

Graanmarkt. De aanvoeren van Inlandsche ... waren deze week klein, doch van het buitenland ... wij goeden toevoer. Engelsche Tarwe onveranderd, ... goede buitenlandsche bedong vorige prijzen. Ameri... Meel prijshoudend. Gerst onveranderd. Mout stil ... ten en Boonen vast. Haver met redelijke vraag ... anderd. Lijn- en Raapzaad zeer vast.

De aanvoer alhier bedroeg gisteren en ... Tarwe 8480 q., Gerst 1760 q., Haver 11,040 q... 680 zakken en 5550 vaatjes.

LIVERPOOL 5 November.

Suiker onveranderd, met redelijke vraag; ... refining 36/, greinig 44/; Date 39/6 a 40/; Cuba ... 38/. — *Koffij* vast; Ceylon ord. a middl. goed ... 71/6 a 79/6, peaberry 81/, Native goed ord. 69... 73/. — *Sagomeel* 16/9. — *Lijnzaad.* Bombay 6...

ANTWERPEN 6 November.

Koffij vast. — *Granen* stil. — *Oliezaden.* ... mooi Lijnzaad ƒ 16. Koolzaad ƒ 17. — *Hop.* ... fr. 105 a 110 verkoopers. — *Harst.* Bruine Ame... a ƒ 7½ gedaan en nu op ƒ 7½ gehouden. — *Rijst.* ... eenige partijtjes Carolina werd fr. ½ verhooging ... *Terpentijn.* Amerik. ƒ 39½ en Fransche ƒ 37... gedaan. Voor Amerik. vraagt men nu ƒ 40 ... Fransche ƒ 38½.

HAVRE 4 November.

Katoen. De verkoopen bedroegen ll. zaturdag 1... Heden tot 3 ure zijn naauwelijks 680 balen afgedaan; ... laatste notering werd moeijelijk gehandhaafd en ... tot fr. 1 lager afgedaan. — *Koffij* willig; Haiti ... Prince fr. 86½ a 87, Rio ongew. fr. 77½ ... *Huiden* met goede vraag; B.-A. gedr. fr. 117½ voor ... en fr. 115 voor Koe-, Rio-Grande gez. fr. 86; ... Paarden- dito fr. 83½. — *Potasch.* Amerik. fr. ... *Reuzel.* Amerik. fr. 67½ a 68. — *Walvischtraan* ... cons. — *Walvischbaarden* stil; Zuider fr. 4½. ... St. Martha fr. 16½. — *Granen* stil. — *Meel.* ... extra fr. 40 entr.

HAMBURG 6 November.

Granen. Tarwe in loco zeer vast; af Dantzig per ... jaar 130 ℔ witte, af Pommeren per Voorjaar 129 ℔ ... beide met 150 rth. bco. betaald. Rogge in loco ... *Raapolie* per November en Mei 27 m. 2 sch. — ... onveranderd; omzet ca. 3000 b. Rio. — *Zink* stil.

NEW-YORK 26 October.

Katoen vast. — *Granen* en *Meel* prijshoudend met ... vraag. — *Provisien* stil. — *Wissel* op Londen ... Bills 107¾.